БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 42 (8568)
ФЕВРАЛИИН 19
СРЕДА
1958 он

Сэн 20 мүнгэн.

Эрхэтэнэйнгээ уялгые дүүргэхын тула 1958 оной мартын 16-да һунгуулиин газарта бултадаа ерэхыетнай Советскэ Союзай Коммунистическэ парти уряална. СССР-эй Верховно Соведтэ депутадуудые һунгаха хүндэтэ эрхээ эдлэнгүй нэгэшье һунгагша үлэхэ ёһогүй.

(Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй Хандалгаһаа).

Партийна суглаан—хүмүүжэлэй һургуули мүн

ртийна эхин организацинууд, дприяти, колхоз, эмхи зургаан, һургуулинуудта партийно-поическэ, эмхидхэлэй хүдэлмэри аар табиха, коммунист бүхэн С-эй Устав наринаар сахиха тэй гэжэ КПСС-эй ЦК-гэй ан гаргаһан Хандалга дотор гдэнэ.

ртийна суглаан—партийна эхин низациин дээдэ орган мүн. Комст ямар нэгэн шухала асуудал адаан шиидхэхэдээ бүри бата лтэй, харюусалга ехэтэй болоайна.

най парти партийна суглаанда гаяа ехэ анхарал хандуулха а, тэрээнние түсэбэй ёһоор, үе болоод лэ зарлажа байь эхин организацинуудэридэг. Партийна эхин органинууд һарадаа нэгэ дахинһаа бэшээр суглаа зарлаха зэргээжэ КПСС-эй Устав дотор тоойлогдонхой.

анай республикын олохон предити, колхоз, совхоз, МТС, эмхи аан болон һургуулинуудай пара эхин организацинууд партийуглаандаа һайн бэлдэжэ, эмхиээр үнгэргэдэг болоо. Коммунуд суглаан дээрээ үгэ хэлэхэпредприятиин, колхозой үмэнэ гдаһан зорилго, партийнотическэ, эмхидхэлэй, ажалай эрилтые хангаха асуунуудые эдэбхитэйгээр зүбшэн эдэг байна. Иимэ суглаан комнистнуудые хүмүүжүүлхэдэ ехээр лдаг.

хэ зуура, партийна зарим сугн үшөөл дутагдалтайгаар үнгэрэнэ гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. ээлэн хэлэбэл, «Бурмонголой» трестын, Заиграйн аймагай л Марксын нэрэмжэтэ, Сэлэнаймагай «Коммунизм» колхоай, мүн ондоо тээхишье хэдэ хэпартийна организацинуудта аан хаа яа зарлагдана. Сугуудайнгаа бэлэдхэлгүйгөөр үнэгдэдэг дээрэһээ олохон коммууд ерэдэггүй, бэе бэеэ шүүмэггүй ушар үзэгдэдэг.

акаменай, Иволгын, Тарбагатайн агуудай, Бабушкин городой тийна олохон организаци сэнхи рта КПСС-эй айкомуудай, горой дурадхаһан асуудалнуудые аан дээрээ зүбшэн хэлсэжэ, дприяти, колхоз болон эмхи зурнуудай ажал хүдэлмэридэ хатай асуудалда анхарал багаар ина. «Һарын, кварталай ажадүн тухай», «хабарай илгын, орооһо таряа хуалгын хэр зэргээр үнгэргэгдэтухай» гэхэ мэтэ асуудалнууд суглаан дээрэ гол түлэб хэлсэгэг байна. Партийна олохон кокет юрын коммунистнуудые сугнда бэлэдхүүлдэггүй, тэдэнэрүгэ хэлүүлхэ гэжэ оролдодоггүй ба. Иимэ шалтагаанһаа зарим эн хүнүүд лэ суглаан бүхэндэ үгэ эдэг заншалтай. Суглаанууд рэ заримдаа тодорхой бэшэ идхэбэри гаргагдана, коммунистудай шүүмжэлхы ажаглалтанууд эд хараада абтанагүй. Суглаанигаа шиидхэбэрие дүүргүүлхэ хэ ехээр оролдодоггүй ушар зам организацинуудай зүгһөө үзэгнэ.

Партийна хэдэ хэдэн организацидта нэмэл партийна суглаан үнгэгдэнэгүй. Партийнабэшэ эдэбэдые партитай барисаа һайнтай гоходонь нэмэл суглаан илана ехэ туһатай байдаг бшуу.

Партийна суглаае эмхитэй һайнаар үнгэргэдэг болохо тухай, коммунистнуудые хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ суглаанай үүргые улам дээшэлүүлхэ асуудалда КПСС-эй зарим айкомууд, горкомуудай зохихо анхарал табидаггүй дээрэһээнь, партийна суглаан заримдаа бэлэдхэл муутайгаар үнгэрдэг байна.

Манай парти совет арадай үмэнэ хүндэтэй, харюусалгатай зорилго табиихай. Тиимэһээ партийна хүдэлмэрие улам һайжаруулха, эхин организаци бүхэнэй дайшалхы үүргые дээшэлүүлхэ, коммунистнуудые эдэбхи ехэтэй болгохо шухала.

Парти доторой демократие саашадаа бүри наринаар сахихын, коммунистнуудые үшөө һайнаар хүмүүжүүлхын, партиин журам наринаар сахихын тулада партийна суглаан угаа ехэ удхашанартай.

Партийна суглаанай зарлагдаха болзор, тэрээн дээрэ хэлсэгдэхэ асуудал коммунистнуудта уридшалан дуулгагдаха ёһотой. Хэрбээ тиимэ гуримай сахигдаад байгаа һаань, коммунист бүхэн суглаандаа бэлэдхэлтэй ерэжэ, эдэбхитэйгээр үгэ хэлэхэ аргатай байха һэн.

Суглаан дээрэ оло янзын асуудал зүбшэн хэлсэхэ шухала. Хэрбээ партийна организаци арадзонтой барисаа һайнтай, ажал хүдэлмэридэхи дутуу дунданууудые һайн мэдээд, ажахын-политическэ зорилго зүбөөр ойлгоод байгаа һаа, суглаан дээрээ һонирхолтой асуудалнуудые табиха байха.

Партиин айкомууд, горкомууд эхин организацинуудай үүсхэлые саг үргэлжэ дэмжэхэ зэргэтэй.

Суглаануудтаа коммунистнуудай эдэбхитэйгээр хабаадаад, шухала асуудалнуудые зүбөөр шиидхээд байгаа һаань—суглаанай хүмүүжүүлхы, элсүүлхы үүргэнь улам дээшэлхэ болоно. Суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэгдэхэ асуудалнуудта коммунистнуудые эдэбхитэйгээр хабаадуулха шухала. Элидхэлэй һайнаар хэгдэһэн байгаа һаань, суглааншье эмхи гуримтайгаар үнгэрдэг. Элидхэл һайнаар бэлдэлгэдэнь партийна органууд зохихо анхарал хандуулха зэргэтэй.

Партийна суглаан коммунистнуудай дурадхалнуудые хараада абаха, тодорхой шиидхэбэри гаргаха ёһотой. Курумканай аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ, Бичурын аймагай Ждановай нэрэмжэтэ колхозуудай партийна организацинууд партийна суглаанай болоходо, урдахи суглаанай шиидхэбэриин хэр зэргээр дүүргэгдэжэ байһан тухай коммунистнуудтаа мэдээсэдэг. Энэнь тон һайшаалтай.

Нэмэл партийна суглаа зарлажа байха шухала. Тиимэ суглаандаа партийнабэшэ эдэбхитэдые олоор хабаадуулха хэрэгтэй.

КПСС-эй айком, горкомууд партийна суглаануудай ямараар үнгэргэгдэдэг байһые шэнжэлэн согсолжо, һайн дүй дүршэлые партийна организацинуудта тарааха уялгатай.

Партийна суглаанай болодоггүй байгаа һаань, партийна хүдэлмэриинхье ябадаггүйнь мэдээжэ. Тиимэһээ партийна хүтэлбэрилхы органууд партийна суглаануудай хэр зэргээр хэгдэдэг, ямараар бэлдэгдэдэг тухай асуудалнуудые хинан шалгажа байха уялгатай.

СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведтэ һунгаха № 377 Улан-Удын городской һунгуулиин округой бүхы һунгагшадта

Хүндэтэ нүхэд!

Ленинэй орденто Улан-Удын паровозо-вагонно заводой, «Тимлюйцемстрой» трестын, Улан-Удэ станциин паровозно депогой болон зооветеринарна институдай коллективүүд, Иволгын аймагай «Коммунизм» колхозой гэшүүд һунгалтын урда тээхи суглаануудаа үнгэргэхэдөө, Союзай Соведтэ һунгаха № 377 Улан-Удын городской һунгуулиин округһоо СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар Улан-Удын паровозо-вагонно заводой фрезеровщик нүхэр **Чернышов Марк Антоновичые** дэбжүүлбэ. Предприяти, эмхи зургаан, һургуули, ниитын организацинуудай коллективүүд болон округой ажалшадай обществонууд энэ дурадхалые дэмжээ.

Бидэнэр, Улан-Удэ городой болон № 377 Улан-Удын городской һунгуулиин округто ородог Бурят-Монголой АССР-эй аймагуудай ажалшадай түлөөлэгшэд һунгалтын урда тээхи окружной зүблөөндэ сугларaад байхадаа, СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар манай Эхэ ороной үнэн сэхэ хүбүүе — Улан-Удэ городой эрхим хүдэлмэришэдэй нэгэн, үйлэдбэриин новатор, ПВЗ-гэй алдарта фрезеровщик нүхэр Чернышов Марк Антоновичые дэбжүүлхэ гэһэн ниитын организацинуудай, ажалшадай обществонуудай шиидхэбэрие нэгэн дуугаар дэмжэбэбди.

Нүхэд һунгагшад!

1958 оной мартын 16-да СССР-эй Верховно Соведтэ һунгалта болохонь. КПСС-эй XX съездын табиһан коммунизм байгуулгын зорилгонуудые амжалтатайгаар бэелүүлхын түлөө бүгэдэарадай тэмсэлэй оршон байдалда һунгалтада бэлэдхэл хэгдэжэ байна.

Энээнэй урда тээхи һунгалтаһаа хойшо үнгэрһэн дүрбэн жэлэй туршада совет арад Коммунистическэ партиин хүтэлбэри доро политическэ, экономическа, соёл культурын талаар элитэ ехэ амжалтануудые туйлаа.

Промышленна продукци бүри ехээр абтадаг болоо, хүдөө ажахы эрид дэбжээ, промышленность, барилга хүтэлбэрилхэ хэрэг ондоо болгогдожо, ороной үйлэдбэриин хүсэнүүдые хүгжөөхэ, ажалшадай оюун бэлиг, үүсхэл хэшээлые бадаруулха айхабтар ехэ шэнэ арга боломжо олдоһон байна.

Арадай ажахын хүгжэжэ, ажалай бүтээсын дээшэлжэ байһанай ашаар арад зоноймнай ажабайдал шууд һайжарна, культурна хэмжээниинь дээшэлнэ, хүдэлмэришэд, албахаагшадай бодото салин хүлһэниинь ехэ боложо, колхознигуудай олзо доход нэмэнэ. Байрын гэрнүүдые бариха гэһэн асари ехэ түсэб бушуу түргэнөөр бэелүүлэгдэжэ байна.

Советскэ эрдэмтэд, инженернүүд, хүдэлмэришэд наука, техникын талаар түүхэтэ ехэ удхашанартай илалта туйлаа, бүмбэрсэг дэлхэйе тойрогшо хэмэл одонууд огторгой руу табигдаа.

Социалистическэ демократие саашадань хүгжөөхэ талаар совет гүрэн хэдэн ехэ хэмжээнүүдые бэелүүлээ. Ленинскэ национальна политикые бэелүүлхэ, олонациональна совет гүрэнэй арадуудай ахадүүгэй хани барисаае бэхижүүлхэ хэрэгтэ айхабтар ехэ амжалта туйлагдаба.

Гадаадын политикын талаар совет гүрэн хадаа уласхоорондын түгшүүрилтэ шанга байдалые һулаоуулхын, энхэ тайбан байдал тогтонижоруулхын, арадуудай хоорондо этигэл найдабари бии болгохын, аюулгүй байдалые сахихын, социалистическэ лагериин оронуудые бүри нягтаар жагсаахын түлөө эрид шууд тэмсэнэ, шэнэ дай үүсхэхэ гэһэн империалистическэ гүрэнүүдэй ээрхэг түримхэй һэдэлгэнүүдые элишэлэн харуулна.

Эдэ бүхы амжалтануудые туйлаһанайнгаа ашаар манай парти, совет гүрэмнай совет арадай урда шэнэ, бүри агууехэ зорилгонуудые табижа шадаа. Эдэ зорилгын бэелүүлэгдэхэдэ, манай орон дотор коммунистическэ общество байгуулха хэрэгтэ айхабтар ехэ шэнэ алхам хэгдэхэ байна.

Мүн Советскэ Бурят-Монголой ажалшадшье Эхэ оронойнгоо экономическа һүр хүсые бэхижүүлхэ, соёл культурыень һалбаруулха бүгэдэарадай хэрэгтэ яһала ехэ туһа нэмэри оруулна. Республикын промышленность хурдан түргэнөөр хүгжэнэ. Һүүлэй дүрбэн жэлэй туршада промышленна барилгада 2,8 дахин ехэ мүнгэн һомологдоһон байна. Тимлюйскэ цементын завод бүхы шадалаараа хүдэлдэг болгогдоо, Гусиноозерск городто 7/8 шахта ашаглалгада оруулагдаа, Улан-Удын ТЭЦ-эй, Джидакомбинадай энерги үгэдэг хүсэниинь нилээд ехэ болгогдоо, хэмэл утаһа, вискозно-целлюлозо бүтээхэ оронойнгаа зүүн зүгтэ эгээл томо заводууд баригдажа эхилбэ.

Республикын хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд нилээд ехэ амжалта туйлаа. Колхоз, совхоз, МТС-үүд богонихон сагай турша соо 250 мянганһаа үлүү гектар шэнэ газар элдүүрилэн ашаглаа, 2,2 дахин ехэ һү, 1,8 дахин ехэ нооһо, 2,4 дахин ехэ гахайн мяха абадаг болоо. Түхэл маягаараа үндэһэн, удхаараа социалистическэ Бурят-Монголой культура, искусство хүгжөөгдөө.

Нүхэд һунгагшад!

№ 377 Улан-Удын городской һунгуулиин округто ородог ажалшадай обществонуудай болон ниитын организацинуудай түлөөлэгшэдэй, һунгалтын урда тээхи окружной зүблөөндэ хабаадагшад, СССР-эй Верховно Соведтэ һунгаха үдэр — 1958 оной мартын 16-да коммунистнууд, партийнабэшэ хүнүүдэй таһаршагүй нэгэдэлэй кандидадуудай түлөө, манай Эхэ ороной эрхим хүбүүн нүхэр Чернышов Марк Антоновичын түлөө үндэр дуугаа үгэхыетнай Таанадые уряална.

Коммунистнууд болон партийнабэшэ хүнүүдэй кандидадуудай түлөө дуугаа үгэхэдөө, бидэнэр алдарта Коммунистическэ партиингаа түлөө, түрэл Совет гүрэнэйнгөө түлөө, Эхэ оронойнгоо саашадаа һалбаран мандахын түлөө, СССР-тэ коммунизмын илахын түлөө дуугаа үгэхэбди.

Бүгэдэарадай һайндэр — засагай Дээдэ органдо һунгаха һунгалтые угтуулан, ажал хүдэлмэридөө шэнэ амжалтануудые туйлая, промышленностиин предприятинуудта нэгэдэхи кварталай түсэбые болзорһоонь урид дүүргэе, малайнгаа тоо толгойе олошоруулая, ашаг шэмыень дээшэлүүлэе, колхоз, МТС-үүдтэ хабарай тарилгада жэшээтэ һайнаар бэлэдхэе, литература, искусствода эрхим һайн шэнэ зохёолнуудые байгуулая!

Бүгэдөөрөө һунгалтада хабаадая!

Манай хүсэн түгэс Совет Эхэ орон мандаха болтогой!

Советскэ общевые залан хүтэлбэрилэгшэ Советскэ Союзай Коммунистическэ парти мандаха болтогой!

Хандалга нэгэн дуугаар абтаба.
Улан-Удэ город.

Оренбургска область. Бузулукска районой «10 лет Октября» колхозой һаалишан Екатерина Николаевна Комбарова 1957 ондо үнеэн бүриһөө 4657 килограмм һү һаагаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: областиин эрхим һаалишан Е. Н. Комбарова.

ТАСС-эй фотохроника.

Совет болон венгер арадуудай хани барисаан, харилсан ажаллалга

Москвагай олониитын баярай суглаан

Москвагай фабрика, заводуудай олон мянган түлөөлэгшэд, наука, культурын ажал-ябуулагшад февралиин 17-ной үдэшэлэн Союзуудай Байшангай колонно зал соо сугларжа, СССР Венгри хоёрой хоорондо хани барисаатай байха, харилсан ажаллаха, бэе бэедээ туһалалсаха тухай договорой батталагдаһаар 10 жэлэй ойе тэмдэглэбэ.

Гадаадын оронуудтай соёл культурын холбоо байгуулха гүрэнэй комитедэй түрүүлэгшэ Г. А. Жуков угтамжын богонихон үгэ хэлэжэ, вечер нээгээ.

СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй түрүүлэгшын орлогшо П. Т. Комаров элидхэл хээ. Гадна, Венгриин элшэн сайд Янош Болдоцки үгэ хэлэбэ.

Венгриин арад зониинь үсөөн. Агууехэ совет арадай һайн сэдьхэлээр үзүүлһэн үргэн ехэ туһаламжыень мүн лэ тиимээр харюулха арга тэрээндэ үгы. Тиигэбэшье, Венгриин арад манай хоёр арадай хоорондын хани барисаае, харилсан ажаллалгые улам бэхижүүлэн батажуулхын хойноһоо үнэн зүрхэнһөө оролдоно гэжэ элшэн сайд хэлэбэ.

Еловско агитпунктда

Хүнүүд агитпунктда ходол ерэжэ байдаг. Зариманиинь газетэ, журнал хараад, уншаад, нүгөөдүүлынь нэрэ обогоо шалгаад гарана. Түнхэнэй аймагай Еловско һунгуулиин участогай энэ агитпункт аятай зохидоор түхеэрэгдэнхэй, СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадуудай намтартай хуудаһануудые дэлгэжэ нянхай.

«Новый путь» колхозой партийна организациин агитаторнууд Бажанов, Сорокина, Горелова, Нефедьева болон бусад даалһан участогуудтаа ходо ошожо, хөөрэлдөө хэдэг юм. Һүүлэй үедэ эдэнэр депутадуудай намтар тухай хөөрэлдөө эмхидхэнэ.

П. Демин.

СССР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгалтын Центральна Комиссиин Түрүүлэгшэ В. В. Гришин пресс-конференци хэбэ

СССР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгалтын Центральна Комиссиин түрүүлэгшэ нүхэр В. В. Гришин февралиин 15-да Советскэ болон гадаадын журналистнуудтай уулзажа хөөрэлдөө.

КПСС-эй XX съездын табиһан, коммунизм байгуулгын зорилгонуудые бэелүүлхын түлөө бүгэдэарадай тэмсэлэй оршон байдалда, политическэ, ажалай ехэ дэбжэлтын оршон байдалда һунгалта болохоёо байна гэжэ тэрэ хэлэбэ.

СССР-эй дүрбэдэхи зарлалай Верховно Соведэй хүдэлмэрилхэ үедэ манай орон политическэ, экономическа, эрдэм ухаанай болон соёл культурын талаар ехэ амжалта туйлаа. Бүхы һунгагшадта Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй Хандалга соо эдэ амжалтанууд тухай дэлгэрэнгыгээр хэлэгдэнхэй.

1954 ондо болоһон һунгалтаһаа хойшо советскэ демократи саашадаа хүгжөө. Союзна республиканууд, нютагай засагай органуудай эрхэнь нилээд үргэдхэгдөө, арадай ажахые хүгжөөхэ хэрэгтэ тэдэнэй дүүргэдэг үүргэ дээшэлээ, промышленность, барилга хүтэлбэрилхэ хэрэг ондоо болгогдоо. Ленинскэ национальна политика амжалтатайгаар бэелүүлэгдээ, олонациональна манай гүрэнэй арадуудай ахадүүгэй хани барисаан улам бэхижээ.

Гүрэнэй, ниитын үйлэдбэриин хүтэлбэридэ ажалшадые бүри үргэнөөр хабаадуулха хэрэгтэ профсоюзуудай дүүргэдэг үүргые дээшэлүүлхэ талаар шухала хэмжээнүүд абтаа. Үнгэрһэн жэлнүүдтэ арадаймнай ажабайдал, соёл гэгээрэлынь һайжараа.

Уласхоорондын түгшүүрилтэ шанга байдалые һулаоуулжа, энхэ тайбан байдал тогтонижоруулхын, арадуудай хоорондо этигэл найдабари бии болгохын түлөө Совет гүрэн эрид шууд тэмсээ.

Ойрын 15 жэлэй туршада ороноймнай үмэнэ парти, правительствомнай ямар зорилгонуудые табяад байнаб гэжэ нүхэр В. В. Гришин тобшохоноор хөөрэбэ. Энэ турша соо Советскэ Союз промышленностиин шухала шухала продукци абалгаар США-е хүсэхэ ёһотой. Мяха, һү, тоһоной хүн бүхэндэ хүртэсын талаар Америкые ойрын жэлнүүдтэ хүсэхын түлөө хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд мүнөө эдэбхитэйгээр тэмсэжэ байна.

Урда һунгалтада Коммунистическэ партиин табиһан зорилгонуудые совет арад амжалтатайгаар бэелүүлээ, парти, правительствоёо тойрон арад зомнай нягтаар нэгэдэн жагсанхай, мүн гадаада, дотоодын политика ябуулхадань халуунаар дэмжэнэ. Эдэ бүгэдэ дээрэһээ харахада, болохоёо байһан һунгалтада коммунистнууд болон партийнабэшэ хүнүүдэй нэгэдэлһээ дэбжүүлэгдэһэн депутадта кандидадуудые һунгагшад нэгэн дуугаар дэмжэн һайшааха бээз гэжэ найдахаар.

Мүнөө орон доторнай һунгуулиин бүхы комиссинууд байгуулагдажа, хүдэлмэрилжэ эхилэнхэй гэжэ нүхэр Гришин мэдээсэнэ. СССР-эй Конституциин, СССР-эй Верховно Соведтэ һунгаха Дүримэй ёһоор олониитын организациин болон ажалшадай ниитэ суглаанай түлөөлэгшэд эдэ комиссида оруулагдаа. Һунгагшадай дунда хүндэтэй болоһон, советскэ демократие, советскэ хүнүүдэй эрхые сахин бэелүүлжэ шадаха, дүй дүршэлтэй хүнүүд эдэ комиссинуудта дэбжүүлэгдээ. Бүхы һунгуулиин комиссинуудта 1 миллион 200 мянган хүн ороод байна. Тэдэнэй 42 процентһээ дээшэнь эхэнэрнүүд, 57 процентнь—партийнабэшэ хүнүүд.

Пресс-конференциин түгэсхэлдэ нүхэр В. В. Гришин Советскэ болон гадаадын журналистнуудай асуудалнуудта харюусаа.

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

Улан-Удэ станциин начальник нүхэр Г. И. Грушевскиие Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй Грамотаар шагнаха тухай

Түрэһөөр 50 наһа гүйсэһэнтэйнь шарамдуулан, түмэр замда 30 жэлэй туршада һайнаар хүдэлмэрилһэнэйнь түлөө нүхэр Грушевский Георгий Игнатьевичые Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй Грамотаар шагнаха.

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ
Д. ЦЫРЕМПИЛОН.

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь
В. ОСТРОВСКАЯ.

Улан-Удэ, Соведүүдэй Байшан,
1958 оной февралиин 15.

Улаан хэрээһэнэй, Улаан хахад һарын советскэ общество Улаан хахад һарын Тунисай обществодо телеграмма эльгээбэ

Улаан хэрээһэнэй, Улаан хахад һарын СССР-эй обществын гүйсэдкомой түрүүлэгшэ проф. Г. А. Митерев Улаан хахад һарын Тунисай обществын түрүүлэгшэ г-н Мохамед Азиз Джеллули гэгшэдэ иимэ телеграмма эльгээгээ:

«Сакиет-Сиди Юсеф гэжэ Тунисай амгалан тосхоние Францин самолёдуудай бомбодоходо бүлынхидөө алуулһан, шархатуулһан хүнүүдтэ СССР-эй Улаан хэрээһэнэй, Улаан хахад һарын обществын гэшүүдэй зүгһөө үнэн зүрхэнэй гүнзэгы шаналал мэдүүлнэбди. Хохидоһон хүнүүдтэ туһаламжа үзүүлхын тулада 20 мянган түхэриг танда эльгээхэ гэһэн шиидхэбэри СССР-эй Улаан хэрээһэнэй, Улаан хахад һарын обществонуудай союзай гүйсэдхэхэ комитет абаба гэжэ танда мэдээсэнэб».

Улам ехээр сахар абтаба

АЛМА-АТА, февралиин 17. (ТАСС). Казахстанай предприятинууд 1955 онойхидо орходоо нэгэ хахад дахин ехэ сахар абаа. Мүнөө колхоз, совхозуудта сахарай свёклые бүри ехээр таридаг боложо, гурба дахин ехэ сахар абаха гэһэн зорилго табигдаба. 1965 он болотор Казахстанда 1958 онойхидо орходоо гурбанһаа үлүү дахин ехэ сахар абтахаар бэлэдхэл хэгдэжэ байна.

Хоёрдохи хэмэл одомнай дабшаһаар

Февралиин 18-най үглөөнэй 6 часта хоёрдохи хэмэл одон бүмбэрсэг дэлхэйе 1527 дахин тойробо. (ТАСС).

МАРТЫН 16-най ВОСКРЕСЕНИ—СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДТЭ hУНГАХА ҮДЭР

ЭРХИМ ХҮБҮҮД, БАСАГАДАА СССР ГҮРЭНЭЙНГӨӨ ЗАСАГАЙ ДЭЭДЭ ЗУРГААНАЙ ДЕПУТАДУУД БОЛГОЖО НЭГЭН ДУУГААР hУНГАЯ!

СУУТА ХОНИШОН

Мартагдашагүй 1945 он. Алууршa дээрмэшэ германска фашизмые, ээрхэг түримхэй японско шунахайнарые үй бута сохёод, баатар зоригто совет арадай, тэрэнэй алдарта сэрэгшэдэй дайгаа даража, дархан солоё нэрлүүлжэ, барагдашагүй баатар хүсөөрөө газар дэлхэйн сэрон бүхэндэ суурхажа байhан агуухэ илалтын жэл hэн. Дүрбэн жэл соо үргэлжэлhэн солдат хотоомхоёо нюурганhаа абажа, хажуушань табяад, совет хүнэй алха балтаяа, анhаа хажуураа ажалша бүхэриг гартаа дахин абаhан, зохёон бүтээгшэ ажалдаа хамсы шаман орохон түүхэтэ жэл байгаа.

Гүндын hургуулиин 7-дохи класс дүүргэhэн үнэмшэлгэ сүүмхэ соогоо хээд, уужам сэлгээ Хорго нютагаа ошожо ябахадаа арбан табатай Бальжима басаган сэдьхэл зүрхөө дүүрэн, бэшэ үетэндөөл адляар саашаа hуража, эрдэмээ дээшэлүүлхэ бэзэб даа гэhэн үшөө хүсэд тодороогүй хүсэлэнтэй гэртээ бусаа бэлэй.

Нажар зунай наратай дулааханда—дайнай hүүлээр мандаhан амгалан зунай hайхан сагта гү, юундэшьеб Хорго, Исингэ нуурнуудынь, хоймор тала нютагынь, майлаар бэлшэжэ ябаhан колхозой мал hүрэг урда урдынхиhаа, урин зохидоор харагдажа, энэ залуухан басагые татан уряалан, гаршни ганзагада, хүлшни дүрөөдэ хүрэхэ болоо гэhэншүү байгаа hэн гэдэг.

Хамтынгаа ажалые хүгжөөлсэхын тулада хамсы шаман орожо, hургуулида заалгаhан эрдэмээ дэлбэлэн, эрдэм ухаанай туйлалтануудые, түрүүшүүлэй дүршэлые шудалаад, ажалдаа хэрэглэжэ, артелингээ баялигые арьбадхалсаха саг ерээ гэhэн бодол комсомол Бальжимын сэдьхэлдэ бүхөөр хадуугдаад,—«Колхоздоо үлэхэм, хонишон болохом» гэжэ эрид шиидээ hэн.

«Дайн дүүрээ ха юм, юумэн элбэгжэхэл. Хүүгэм hурахаа яабаш? Багша, докторшье боложо магадгүйлши» гэжэ байжа зэмэлээдшье, аргадаадшье ядахадаа, хүгшэн эхэнь Бальжимые хорихоёо болёо hэн. Тиигэжэ арбан табатайхан Бальжима артелингээ хонишон болоод, анха түрүүн хонгор дэлин Хорго нуурайнгаа хоймороор колхозой хонин hүрэгые туужа гараhан юм.

Бэрхэшээлнүүдшье тушаалдадаг байба. Хура бороо, hалхи шуурганда, үбэлэй сэгдымэ хүйтэндэ—бүхэли үдэр хээрын сагаан талаар бэлшээриин hайниие бэдэрэн, хонидоо туужа адуулха баатай бологшо бэлэй. Үбhэ тэжээлэй багаар абтадаг байhан дээрэhээ хүйтэнhөө айгаад, хонидоо хотон соонь хооhоор хаагаад байжа болохогүй, хүйтэншье, жабартайшье hаань—адуулха, бэлшээхэ хэрэгтэй болодог байгаа.

Үбэлэй амаралтада ерэhэн нүхэдтэеэ уулзахадаа, hуража ябаа hаа зохид hэн ха гэжэ hанаандаа оруулбашье, Бальжима зориhоноо алдадаггүй, худхадаггүй зантай юм. «Хонишон болохо гээ хадаал, эрхим хонишон болохо ёhотойб» гэжэ досоогоо бододог байгаа.

Хонидые үбэл, хабар эртэ түрүүлхэ, олоор хэнзэлүүлхэ шэнэ аргые Ярууна соогоо түрүүлэн хэрэглэжэ эхилhэн Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз ехэхэн амжалта туйлаа. 1956 ондо энэ колхоз хони үсхэбэрилхэ түсэбөө 100,6 процент дүүргэжэ, 100 эхэ хонин бүриhөө 94 хурьга абаhан аад, нёдондо түсэбөө 111,2 процент дүүргэжэ, 100 эхэ хонинhoo 123 хурьга абаа. Энэ түрүү аргые хонишон Бальжима Базаровна Санжиева колхоз соогоо анха түрүүн хэрэглэжэ, тэрэнэй ашатай туhатай байhые бусад хонишодтоо ажал хэрэгээрээ харуулан ойлгуулаа. Хурьгадые үбэл абаха, хонидые олоор хэнзэлүүлхэ арга хэрэглэдэггүй байхадаа 100 хонинhoo 90 гаран хурьга арайхан гэжэ абадаг hаа, нёдондо хэжэл Бальжима Базаровна Санжиевагай худэлдэг отарынхид 511 эхэ хонинhoo 641 хурьга гэхэ гү, али 100 эхэ хонин бүриhөө 125 хурьга, өөрөө Санжиева зуун эхэ хонин бүриhөө 158 хурьга гэхэ гү, али даажа абаhан 170 эхэ хонинhoo 270 хурьга түлжүүлhэн байна. Гадна hooho абалгань жэл бүри ехэ болоно.

Өөрынгөө ажалай дүй дүршэл тухай, ямар арга хэрэглэн, хонидоо олоор хэнзэлүүлдэг тухайгаа хөөрэжэ үгыт гэжэ Бальжима Базаровнада хандахадамнай, нэгэ хэды дуугай байд гээд:

— Миниишье гансаараа бүтээжэрхиhэн юумэн ээлтэй аабдаа. «Эбтэй шаазгайнууд эреэн гүрөөhэ баридаг» гэhэншүүгээр, зон нүхэдэй, бүхы хонишодой, колхознигуудай эршэтэй ажалай, хамтаараа оролдоhоной аша үрэ гээшэ аабдаа. Колхозоймнай правлени, түрүүлэгшэ нүхэр Дугарон, зоотехник нүхэр Цырендашиев болон бусад хони үсхэбэрилгэдэ ехэ анхарал табидаг, түрүү, шэнэ юумэн тухай ходо хөөрэжэ, байра байдалыемнай hайжаруулха, хони хурьгадыемнай үбhэ тэжээлээр хангаха гэжэ оролдодог гээшэ. Урдань түл абаха, ноохо хайшалха үедөөл хонитой байhанаа hанажа хүл хөөрсэг болоод, бэшэ үедэнь, илангаяа зунай, намарай сагта маанадые мартажархидаг шахуу гэхэдэ эндүү болохогүй,— гэжэ хөөрэбэ.

Хажуудамнай байhан колхозой түрүүлэгшэ хөөрэлдөөндэ оролсожо:

— Гурба, дүрбэн жэлэй саада тээ хонин тухай hанал багаар табигдагша hэн. Бальжима Базаровна хони хараха ехэл дуратай юм. Тиимэhээ энэ ажалдаа абьяастайханаар хүдэлдэг. Түрүүлэгшэ боложо hунгагдаhан түрүүшынгээ жэлдэ hү hаалга түргэн дээшэлүүлхэ гэжэ хэлсээд Бальжима Базаровнае хонинhooнь гаргажа, hаалишан болгохо гэхэдэмнай, хонидhoo холо яашье ошохогүй байгаа hэн. Хожомынь болоходо тон буруу тиигэжэ дурадхаhан байшообди,—гээд түрүүлэгшэ энеэбхилэн хэлэнэ.

Теэд дүршэл олоhон, дурлаhан ажалhаань гаргажа, ондоо ажалда табихаяа hанахадань, тэрэнэй дураа гутахаашье буруу бэшэл. Мүнөө жэл адуушан, хойто жэл хонишон, саада жэл hаалишан боложо ябаа hаа, нээрээшье ямар дүршэл ололтойб, ямар амжалта туйлалтайб?

Нүхэр Санжиевагай дааhан ажалдаа ехэл оролдосотойгоор орожо, үнэн зүрхөө үгэжэ хүдэлдэг тухай отарыень даагша Жамса Шойнзонов иигэжэ хөөрэнэ:

— Нэгэтэ үбэлэй ехэ хүйтэн үедэ түрүүшүүлэй суглаанда ерыт гэhэн уряал Бальжима Базаровнада аймагhаа ерээ hэн. Тиихэдэнь—«Ошоогүй hаам хэр буруу болохоб? Жараад нарай хурьгадни... Яалтай гээшэб?» гээд намда хандаа hэн. Бидэшни бултыень hайнаар хараад, хүхүүлээд байхалди гэжэ найдуулхадамнай суглаанда ошохо болоо бэлэй. Бүхэли hүнинда Бальжимамнай хурьгадаа, эхэнүүдынь тэмдэглэhэн байгаа. Бальжима Базаровнамнай үлэмжэхэнөөр лэ хүдэлдэг. Хэhэн ажалдаа нэтэрүү, ундалга эдеэлхээ мартажа, унаhан малгайгаа абангүй, хамтынгаа зөөриие арьбадхахал гэжэ ябадаг хүн гээшэ даа.

Хонидhoo hooho ехээр абахын, тэдэниие олоор хэнзэлүүлхын тулада Б. Б. Санжиева хонидые зундаа, намартаа hайса таргалуулаад, үбэл, хабарай үедэ хүсыень буулгангүй— ходо тарган тобир байлгаха гэжэ оролдодог. Тиихын тулада бэлшээри, тэжээл, уhалалгыень зүбөөр эмхидхэдэг. Үбhэ, зелёнкоор садатарнь хооллуулаад, хонидоо бэлшээридэ гаргадаг байна. Үбэлэй сагта тэдэнээ заатагүй хоёр дахин уhалдаг.

— «Үбэлэй сагта хонид саhа эдеэд ябаха, уhалhанай үлүү» гэhэн буруу ойлгомжо манай Яруунада бии юм. Саhа эдеэд ябажа болохол юумэ аабза, теэд, ходо анганхай ябахадаа ноохониишье ургасагүй, хонидшье, таргалсагүй байдаг атша. Ноохо ехээр абаха, хэнзэлүүлхэ гэжэ үнэхөөрөө оролдоо гээшэ hаа, хонидоо hайнаар эдеэлүүлхэ, үбэл зунгүй садатарнь уhалха хэрэгтэй гэжэ hанагшаб,— гээд яаралгүйхэн хөөрэhөөр Бальжима Базаровна электрическэ гэрэл яларнхай, хурьгадай байра соо удаахан болобо.

☆

Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз Хоринн аймагай «Улаан Одон» колхозтой мүрысөөдэг юм. Хони үсхэбэрилгөөр республика дотороо социалистическэ мүрысөөн үүсхэhэн колхозой шададбари мэргэжэлээ шалгалсаха гээшэ бэлэн хэрэг бэшэ гэжэ нсиннгынхид hайн ойлгоод, хэлэhэн үгэ хэhэн хэрэг хоёройнгоо алгасахагүйн тулада шангаар тэмсэжэ оронхой. Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз энэ оной гараhаар 1400 гаран үбэлэй хурьга абаад, гарзагүйгөөр ондо оруулжа байна. 400 гаран эхэ хонин ороондо оруулагдаа. Түрүү хонишон Б. Б. Санжиева энэ жэлдэ зуун эхэ хонин бүриhөө 150 хурьга абаха, 3 килограмм үлүүтэй ноохо хайшалха гэhэн уялга абаад, тэрэнээ амжалтатайгаар бэелүүлжэ байдаг. Мүнөө үбэлэй зуу гаран хурьга абаад, бүрин бүтэнөөр түлжүүлжэ байнхай.

Яруунын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд, Нарhатын МТС-эй хүдэлмэришэд, мэргэжэлтэд, алба хаагшад, Хэжэнгын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд, Хориин совхозой хүдэлмэришэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд болон алба хаагшад hунгалтын урда тээ болоhон суглаан дээрэ түрүү хонишон Бальжима Базаровна Санжиевае СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар hунгуулиин 415-дахи Яруунын округhoo нэгэн дуугаар дэбжүүлээ. Хори, Яруунын, Хэжэнгын аймагуудай колхознигууд, совхоз болон МТС-эй хүдэлмэришэд, алба хаагшад бултадаа суута хонишон Б. Б. Санжиевае СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадаар hунгуулиин 415-дахи Яруунын округhoo дэбжүүлхэ гэhэн дурадхалые ехэтэ hайшаан, нэгэн hанаатайгаар дэмжэбэ.

***

Коммунистическэ партиин, Совет засагай, колхозно байгуулалтын аша туhаар зохёон байгуулхы ажалай уужам дардам замда орожо, солото габшагай ажалаараа сууда гараhан, бурят басаган СССР-эй гүрэнэй засагай газарай ехэ дээдын зургаанда—СССР-эй Верховно Соведтэ hунгагдаха золтой болоо.

Коммунистнууд партийнабэшэ хүнүүдэй бата нэгэдэлэй кандидат Бальжима Базаровна Санжиевае нэгэн дуугаар депутат болгон hунгая.

С. БАДМАЕВ.

Хэдыдэшье ерэхэдэ аятай зохид байдаг

Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой клубай гэрэлтэй, сэбэр нэгэ таhалга соонь агитпункт нээгдэнхэй. Эндэ бүхы юумэнинь таатай зохидхоноор түхеэрэгдэнхэй. Журнал, газетэнүүд, шатар, домино болон бусад зүйлнүүд таатай зохидоор табяатай байдаг. Энэ агитпункт соёл культурын бодото гуламта болоо.

Агитпунктда хэдыдэшье хүн зон олон байдаг. Дунда hургуули нёдондо дүүргэhэн Владимир Цыбикдоржиев агитпунктые даажа, түсэбэй ёhoop хүдэлмэрилнэ. Лекци, элидхэл, хөөрэлдөө хэхэ, залуу hунгагшадта зорюулhан вечер, асуудалда харюу үгэхэ вечер гэхэ мэтын хэмжээнүүд түсэб соонь хараалагдана. hунгалтада зорюулhан номуудай, газетэ, журналнуудай выставкэ нээгдэнхэй, депутадта кандидадуудай намтар ханада үлгөөтэй байна. Агитпунктдань ороходо, «Совет засагай 40 жэл соо колхозой туйлаhан амжалта» гэhэн монтаж бүгэдэнэй анхарал татана. Ташир нютагта колхозой байгуулагдахаhаа хойшо туйлаhан амжалта эндэ шадабаритай бэрхээр зураhан диаграмма, лозунгнууд дээрэ харуулагдана.

А. Егоров.

Николай Мамайн бригада Москва шадархи шахтёрнуудай уряае дэмжэбэ

ДОНСКОЙ, (ТУЛЬСКА ОБЛАСТЬ), февралиин 15. (ТАСС). «Донской уголь» трестын «Люторическая» № 2 шахтын хүдэлмэрилэгшэд В. Костомаров, Е. Елисеев, С. Скогляков гэгшэд Николай Мамайн бригадые социалистическэ мүрысөөндэ hаяхан уряа. «Краснодонуголь» трестын «Северная» № 2 шахтын забойщигуудай бригадир, Социалистическэ Ажалай Герой Н. Мамай харюудань иигэжэ бэшэбэ:

«Хүндэтэ нүхэд! Манай бригадые мүрысөөндэ уриhан бэшэгыетнай абажа, бригадынгаа гэшүүдтэ уншажа үгөөб. Бидэнэр танай дурадхалые баяртайгаар дэмжэнэбди. Мүрысэел даа, нүхэд!

Мүрысөөндэ манай бригада улам ехэ шэнэ амжалтануудые туйлана. Январь hарада манай бригада түсэбhөө гадуур 435 тонно нүүрhэ малтаа. Бригадымнай гэшүүн бүхэн hарын туршада үдэр бүхэндэ халаанайнгаа даалгабариhаа гадуур 1,51 тонно нүүрhэ малтадаг байгаа юм. Би өөрөө 2,5 тонно нүүрhэ малтаха уялгатай аад, түсэбhөө гадуур 5,03 тонно нүүрhэ абадаг байнаб.

Таанадшье абаhан уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэхэ бэзэт гэжэ найданаб».

«Люторическая» № 2 шахтынхид энэ бэшэг абахадаа, улам ехэ эршэ зоригтойгоор ажаллажа эхилээ. Тэдэнэр халаанайнгаа даалгабари үлүүлэн дүүргэхэбди гэhэн шэнэ уялга абана.

СССР-тэ үхибүүдэй гээгдэл[гэ] үсөөрhэн тухай

СССР-тэ үхибүүдэй гээгдэдэг тухай буруу тоо баримтанууд зарим капиталистическэ оронуудай хэблэлдэ толилогдоhон байна.

1956, 1940 болон 1913 онуудтай сасуулбал 1957 ондо нэгэ наhа хүрэтэр үхибүүдэй гээгдэлгэ иимээр үсөөрөө гэжэ СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи Центральна Статистическэ управлени мэдээсэнэ:

	Гараhан 1000 үхибүүдэй дундаhаа нэгэ наhа хүрэтэр үхэhэн хүүгэдэй тоо
1913 он	273
1940 он	184
1956 он	
1957 он	

Тиимэ болохолоороо, х... гээгдэлгэ революциин урда т... сасуулбал 1957 ондо 6,1 дах[ин], хэдэ дайнай урда тээхидэ с... 4,1 дахин үсөөн болоhон ба[йна]шэ.

Советскэ арадай ажаба[йдал] шууд hайжаржа, культур[...] жээнэйнь дээшэлhэнэй, С... хүн зоной элүүрые сахиха яб... hайжарhанай ашаар СССР-... гэдэй гээгдэхэ ушар үсөөр[өө].

СССР-эй Министрнүүдэй дэргэдэхи Центральн[а Статистическэ] Управлени.

Сакиет-Сиди-Юсеф гэжэ Тунисай тосхониие Франци[ин] самолёдуудай бомбодоhондонь hанаата боложо байhа[н] Советскэ правительство Франциин правительствода мэд[ээбэ]

ПАРИЖ, февралиин 16. (ТАСС). Нэгэдэмэл Наценуудай Организациин гэшүүн болохо, бэеэ даанхай гүрэн Туниста Франциин самолёдуудай добтолон орожо, Сакиет-Сиди-Юсеф тосхониие бомбодоhондонь Советскэ правительство ехээр hанаата болонхой гэжэ СССР-эй элшэн сайд Франциин гадаадын хэрэгүүдэй министртэ февралиин 16-да мэдүүлээ. Арсалдаата асуудалнуудые хүсэ хэрэглэн шиидхэхэ арга хадаа ООН-эй Уставта болон бүхы дэлхэйн энхэ тайбан байдалда тон харша, тиимэhээ тэрэ аргые буруушаадаг байhанаа С[оветскэ] правительство нэгэнтэ бэшэ м[эдүүлэ]hэн байна. Советскэ правител[ьство] ямар ушарhаа hанаагаа ... байhыень тусхайлбал, Хойто [Африка]када, Дундада далай шада[рхи] тайбан байдал тогтоохо гэжэ С... эй үнэн зүрхэнhөө хүсэжэ ба[йна], Франциин правительство зүб ... хо бэзэ гэжэ найдагдажа б[айна] тухай советскэ элшэн сайд о... тэмдэглээ.

Советскэ Армиин, Далайн-Сэрэгэй Флодой 40 жэлэй ой

Советскэ Союзай Герой Дарма Жанаев

Берлин шадар болоhон тулалдаанда баатарай үхэлөөр унаhан гвардиин капитан Дарма Жанаевта Советскэ Союзай Геройн нэрэзэргэ олгогдоhон байна

1941—1945 онуудта болоhон Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайнда үнэн сэхээр тулалдаhан, арад зонойнгоо, Эхэ оронойнгоо түлөө ами наhаяа үгэhэн совет хүнүүдэй нэгэн Дарма Жанаевич Жанаев болоно.

Дарма Жанаев 1907 ондо Хэжэнгын аймагай Худан Бэлшэр гэжэ нютагай үгытэй бурядай бүлэдэ түрэhэн байгаа. Дарма залуу наhанhаа Совет засагай хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадалсаа hэн. 1922 ондо комсомолой гэшүүн боложо, Залуушуулай дунда ехэ хүдэлмэри ябуулhан байна. 1925 ондо ВЛКСМ-эй Хориин айкомдо инструктороор хүдэлмэрилжэ байха үедөө тэрэ коммунистическэ партиин гэшүүндэ абтаhан юм. Дарма Жанаевич Эрхүүгэй рабфак дүүргэhэнэйнгээ hүүлдэ, Верхнеудинск городто хэблэгдэдэг журналай редакцида техническэ секретаряар хүдэлмэрилжэ байтараа 1931 ондо Москвагай энергетическэ институдта hурахаяа ошоо hэн.

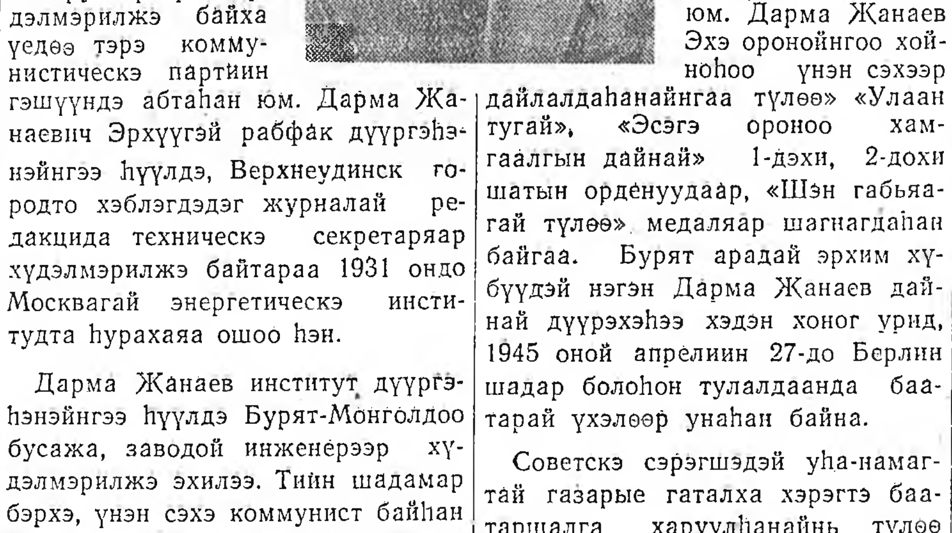

Дарма Жанаев институт дүүргэhэнэйнгээ hүүлдэ Бурят-Монголдоо бусажа, заводой инженерээр хүдэлмэрилжэ эхилээ. Тиин шадамар бэрхэ, үнэн сэхэ коммунист байhан туладаа 1939 ондо заводойнгоо парткомой секретаряар hунгагдаа бэлэй. Энэ тушаалдаа байтарнь немецкэ фашистнууд Эхэ орондомнай добтолон орожо, совет хүнүүдэй амгалан ажалда hаад тохёолдуулаа. Дарма Жанаев Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнда хабаадалсаха зуураа, ехэ баатаршалгануудые харуулhан байна. Ямаршье бэрхэшээлтэ үедэ дайшалхы даалгабаряа дүүргэхын түлөө ами наhаяа гамнадаггүй байгаа.

Гвардиин капитан Дарма Жанаев өөрынгөө командын сэрэгшэдтэй Берлинэй шадар болоhон шанга тулалдаануудта шэн габьяа харуулжа, дабагдашагүй намаг соогуур 5 ехэ хүүргэ, 7 километр харгы бариhан байгаа. Энэ баатарай ударидалгаар сэрэгшэдэй бариhан тэрэ харгыгаар советскэ танкнууд, артиллери урагшаа дабшан, фашистска сэрэгүүдые үй бута сохиhон юм. Дарма Жанаев Эхэ оронойнгоо хойноhoo үнэн сэхээр дайлалдаhанайнгаа түлөө» «Улаан тугай», «Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай» 1-дэхи, 2-дохи шатын орденуудаар, «Шэн габьяагай түлөө» медаляар шагнагдаhан байгаа. Бурят арадай эрхим хүбүүдэй нэгэн Дарма Жанаев дайнай дүүрэхэhээ хэдэн хоног урид, 1945 оной апрелиин 27-до Берлин шадар болоhон тулалдаанда баатарай үхэлөөр унаhан байна.

Советскэ сэрэгшэдэй уhа-намагтай газарые гаталха хэрэгтэ баатаршалга харуулhанайнь түлөө СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй 1945 оной июниин 27-ной Указаар гвардиин капитан Дарма Жанаевич Жанаевта наhа бараhан хойнонь Советскэ Союзай Геройн нэрэзэргэ олгогдоhон байна.

Ж. Жабон.

Таджикска ССР. Дайнай үедэ фашистска булимтарагшадай Курскда нюугаад орхиhон минэтэй, hомотой склад элирүүлэгдэжэ, усадхагдаба гэжэ хэблэлдэ мэдээсэгдээ hэн.

Тэрэ складые усадхагшадай дунда эрэлхэг сэрэгшэ Камил Хакимов ябалсаhан байгаа. Мүнөө тэрэ албаа дүүргээд, Ленинабадска областиин Канибадамска райондо байдаг түрэл кишлагтаа бусажа ерээ.

Зураг дээрэ: Камил Хакимов советскэ сэрэгэй баатаршалга тухай hургуулиин hурагшадта хөөрэжэ байна.

ТАСС-эй фотохроника.

ГУРБАН ҮЕЫН ЛЁТЧИ[ГУУД] УУЛЗАБА

Москвада, М. В. Фрунзын [нэрэм]жэтэ Советскэ Армиин түб[эй ...]шан соо гурбан үеын советск[э лёт]чигууд hаяхан уулзажа, СС[СР-эй] Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй 40 жэлэй [ойдо] зорюулhан вечер үнгэргөө. Гр[ажданска] болон Эсэгэ ороноо хамга[алгын] агуухэ дайнда хабаадагша[д], залуу лётчигууд эндэ суглар[ба].

Авиациин маршал, үнгэр[гэhэн] дайнда хабаадаhан Ф. А. А[...], авиациин генерал-майор И. К[...]тарель, Советскэ Союзай Гер[ой ...] дахин болоhон авиациин ге[нерал-]майор А. И. Молодчий, Со[ветскэ] Союзай Герой гурба дахин бо[лоhон] авиациин генерал-майор И. Н. [Ко]жедуб, Советскэ Союзай [Герой] М. П. Чечнева, сэрэгэй залу[у лёт]чик-капитанууд В. М. Швецов, [...] Аполозов гэгшэд вечер дээр[э ...]нирхолтойгоор хөөрэжэ үгэб[э].

(ТАС[С])

Айлшалалсаба

Улан-Удын паровозо-вагон[оремонтно за]водой цеhүүдтэ hаяхан hонирх[олтой] уулзалга болобо. Заводой [парт]комой, комсомольско организ[ациин] уряалаар Улан-Удын гарни[зоной] сэрэгшэд эндэ ерэжэ, заводо[й ...]лэдбэритэй, хүдэлмэришэдтэй [тани]нилсаа. Сэрэгшэдэй дунда [то]карна, фрезернэ станогуудые [...]дэхэ хүнүүд байгаа. Солдаду[уд ...]хэд Великотенко, Евсеев гэгш[эд ...]дэ станогуудые хүдэлгэжэшье [...].

Заводой комсомолшуудай [...] хэрэгые сэрэгшэд ехэ hонир[хоо] байна. Эндэхи, комсомо[л ...] халаанай нормые 7 час соо д[үүр]гэдэг болохын түлөө мүрысөөнэй [...] хэлшэд болонхой.

Үдэшэлэн гарнизоной айлша[д за]водой Культурын ордондо ко[нцерт] табяа. hүүлээрнь заводой зал[уу хү]дэлмэришэдэй делегаци сэ[рэгэй] частьда айлшалhан байна. Де[легаци]циин гэшүүд: ВЛКСМ-эй заво[дой] комитедэй секретарь А. Ник[...] хүдэлмэришэд И. Пальш[...] П. Милин болон бусад Советск[э Ар]миин шахаа тангариг абалга[...]дашарамдуулан, залуу сэрэгш[эдые] амаршалhан байна. Тиихэдэ х[үдэл]мэришэдэй түлөөлэгшэд солд[атуу]дай казармаар, лениксэ угол[оор ...]даар ябажа хараа. hүүлээрнь [хөө]рэлдөөн боложо, Анатолий Ни[...] заводойнгоо коллективэй хүдэл[мэри,] саашанхи зорилго тухай хө[өрэжэ] үгөө.

***

Улан-Удын гарнизонд[о ...]цер нүхэр Балезинэй [...] байhан частьда Доржи Банз[аров ...]нүүд айлшалаа. Эндэ сэ[...] даан болоо. Үдэшэнинь с[...] hайханай литератураа совет[...] рэгшын образ» гэhэн элидх[эл ...]нагдаhан. кино харалга, танца[...] hон байна.

Хойто үдэрынь студентнүүд[...] рэгшэдэй хамтын суглаан бол[...] нүүдэй түлөөлэгшэдэй сэрэг[...] грамота барюулаа. Удаань т[...]ческа вечер үнгэргөө. Ин[...]дай багшанар үгэ хэлэхэдэ[...] рнин, Бурят-Монголой бараг[...] үгэ ехэ баялиг тухай hонир[...] гоор хөөрэжэ үгөө.

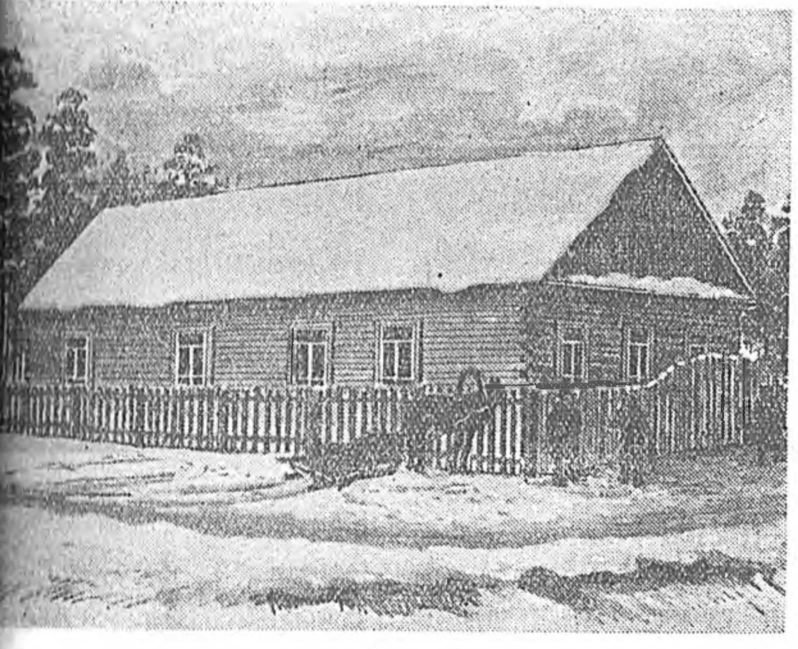
Ф. Бори[...]

ТҮНХЭНЭЙХИД АБАҺАН УЯЛГАЯА ХЭРЭЭР ДҮҮРГЭЭБ

ГЭР БАЙРА ОЛООР БАРИГДАНА

Түнхэнэй аймагайхид 1957 ондо гэр байра олоор барихаар үүсхэл гаргажа, республикын ажалшадта хандаһан ...аа. Тиигээд тэдэнэр абаһан уялгаяа хэрээр дүүргэжэ, 1958 ондо юу хэжэ байһан тухайгаа эндэ хөөрэжэ үгэнэ

☆ ☆

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «Путь Ленина» колхозой механизаторнуудта бариһан шэнэ стан.

КУЛЬТУРНААР АМАРХА АРГА ОЛГОГДОО

...анай тракторна ...гадын гэшүүд ...рэгшэ хабарай ...илгын үедэ шэ... баригдаһан ...рада байһан юм. ...байрые Киро... нэрэмжэтэ кол...ой гэшүүд ба...ка, механизатор...дта үгэһэн бай... Байрамнай 15 ...эй багтахаар ... Мүн улаан бу..., зал, эдеэ шана...таһагуудтай. Тии... колхозой прав... манай байра... шэрээ, оро дэ...хэр бултыень ...ээржэ үгэһэн, ...э шанаха хүниие ...илһон байгаа. ...рдань трактор... вагончик соо ...хадамнай бэрхэшээлнүүд тохёолдогшо һэн. Илангаяа һалхитай үдэрнүүдэй болоходо шорой тооһон ехээр ородог, хүйтэн, зохидгүй байгша бэлэй. Механизаторнууднай иимэ байрада байхадаа ходо гэртээ харидаг, ажалдаа хожомдожо гарадаг байһан юм. Харин һайн байратай болоһоор тиимэ ушарнууд үзэгдэхэеэ болижо, ажалаймнай бүтээсэ дээшэлһэн байгаа. Трактористнууд Константин Усольцев, Иннокентий Дёмин, Петр Сороковиков «ДТ-54», Семен Митькеев «Универсал» тракторнуудта ажаллаха зуураа, сезонойнгоо даабариие булта үлүүлэн дүүргэһэн байна.

Таряа хуряалгын дүүрэхэтэй сасуу трактористнуудай Кировэй нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ һолоомо зөөлсэһэн байна. Мүнөө механизаторнуудайнгаа байрын дэргэдэ түрхихэ тоһо, горючи хадагалха, мүн машинын сарай барихын тула модо бэлэдхэжэ эхилэнхэйбди. Колхозой правлени маанадта бани барижа үгэхэ юм.

С. Таханов,
Түнхэнэй МТС-эй тракторна бригадын бригадир.

Шэнэ тосхон

Манай колхоз һүүлэй жэлнүүдтэ танигдахаар бэшэ болотороо хубилаа. Илангаяа Улбугай тосхондо байрын гэр олоор баригдаһан байна. Эндэ 45 гэр шэнээр баригдажа, хуушан гэрнүүд һэльбэн заһабарилагдажа, сэхэ гоё үйлсэнүүдтэй шэнэ тосхон бии болоо. Мүн эндэмнай 8 худаг шэнээр малтагдаба.

Правлени, партийна организаци гэшүүдэйнгээ гэр байра барилгадань ехэхэн туһаламжа үзүүлнэ. Колхоздомнай хоёр пилорама хүдэлдэг. Энэмнай барилгада хэрэгтэй модо таһалдуулдаггүй.

Һаяар культбазынгаа барилгые дүүргэхэмнай. Энээн соомнай 100 һууритай зал, библиотекын, магазинай болон бусад таһагууд бии. Тиихэдэ курорт «Аршанай» дэргэдэ колхозоймнай амаралтын гэр үнгэрэгшэ жэлдэ баригдаа. Нэгэ доро энэ гэртэ 24 хүн амарха юм.

Барилгашад колхозойнгоо гэшүүдэй гэр байра барилгадань туһаламжа үзүүлхэһээ гадна, ниитынгээ малда һаруул дулаан байра түхеэрнэ. Үнгэрэгшэ жэлдэ 100—100 үхэрэй байха 2 байра, һаамхай үнеэдэй зунай байра, эдеэлэлгын газартайгаар 100—150 үхэрэй байха 2 байра, 24 эмэ гахайн поршоонхонуудтайгаа байха байра, мүн эдэнэй зундаа байха байранууд баригдаа. Барилгашад Ш. Бухаев, Г. Стариков болон бусад даалгагдаһан ажалдаа һайнаар хандажа, үльгэр жэшээ харуулна.

Н. Леонтьев,
«XVII партсъездын» колхозой комплексно бригадын бригадир.

Далахай нютагта

Эрхүү голой хойто эрьедэ, Саяан уулын хормойн үбэрөөр түбхинэһэн, Далахай нютаг тээшэ ошоходо сэхэ, ута үйлсэнүүдэй хоёр тээгүүр жэрылдэһэн үндэр сагаан гэрнүүд аяар холоһоо харагдадаг. Шэнэ гэрнүүдые бодхоолгодо колхозой дархашуул И. Жамбалов, Г. Демин, П. Мандалуев, С. Манутов гэгшэд үүсхэл эдэбхитэйгээр хабаададаг.

Элдэб барилга хэхын хажуугаар тус колхоз ажахыгаа яһала хүгжөөжэ байнхай.

1955 ондо энэ колхоз тарьянай ургаса, малай ашаг шэмэ багаар абадаг байһан юм. Энэ гээгдэлһээ гарахын тула ехэхэн эмхидхэлэй хүдэлмэри хэгдэһэн байгаа. Тиин нүгөөдэ жэлдэнь гектарай 12,6 центнер таряанай ургаса абтаа бэлэй. Мүн малайншье ашаг шэмэ дээшэлһэн, гэшүүдэйнь ажабайдал, ажаһуудал һайжарһан байна.

Мүнөө колхозой мэдэлдэ 5—6 ашаанай шэнэ машина, нэгэ трактор, хоёр электростанци, слесарна, урашуулай мастерской, хирпиисэ галдадаг пеэшэн болон бусад бии. Эдэ бүгэдын ашаар колхозой гэшүүд һаруул һайхан гэрнүүдтэй, малынь һайн типовой байрануудтай болоһон байна. Тус колхоз гансахан үнгэрэгшэ жэлдэ таряанай хоёр ток, 10000-гаад центнер багтаамжатай 8 овощехранилищи, 2000 толгой шубуунай байра, һүнэй-товарна механизированнэ 4 фермэ, гахайн байра, тугалай, хонидой байрануудые шэнээр барижа ашаглалгада оруулаа.

Колхозой правлени, партийна организаци культурно-ажаһуудалай барилгануудые хэхэ асуудалда горьтой анхарал табина. Һүүлэй жэлнүүдтэ эндэ зуу мянган хирпиисэ, барилгын ехэ модон бэлэдхэгдэһэн байна. Энэ үе соо артелиин 60-аад бүлэ шэнэ гэртэ нүүгээ, 30-аад гэр һэльбэн заһабарилагдаа.

—Правленимнай гэр байра барихадамнай барилгын модо, машина гэхэ мэтэ хэрэгсэлнүүдээр бидэндэ туһалдаг,—гэжэ колхознигууд хөөрэлдэнэ.

Мүнөө колхозой гэшүүн бүхэнэй гэрнүүдтэ электрын гэрэл, радио оруулагданхай. Колхозой правлени 55—60 наһа гүйсэһэн гэшүүдтээ һарын 15 ажалта үдэр үгэхэ гэжэ тогтооһон байна. Колхозой центртэ эрэшүүлэй, эхэнэрнүүдэй таһагуудтай бани шэнээр баригдажа, ашаглалгада үгтөө. Тиихэдэ 13 таһагтай конторын тусхай байшан баригдажа һаяар дүүрэхэнь. Эндэ конторынь дэргэдэ мүн медпункт, улаан булан, уншалгын зал, библиотекэ, агрономой, зоотехнигэй, телефоной коммутаторай байха таһагууд бии юм. Мүнөө библиотекын, улаан булангай, уншалгын таһалганууд бэлэн болонхой.

Колхозой шэнэ библиотекэ соо ороходо уни бутарма дулаан, таг дээгүүр таатай зохидоор табигдаһан элдэб янзын номууд электрын гэрэлдэ тодоор харагдана. Уншалгынь зал соо шэнэ газетэ, журнал, номшье олон, уншагшадшье дүүрэн. Библиотекын нүгөөдэ таһагтань нютагай залуушуул, мүн үбгэжөөлнүүдшье домино, шатар наадажа байдаг.

Клуб соонь уранһайханай кинофильм харуулагдадаг, удаань танца, залуушуулай зугаа наадан болодог байна. Клубынь хуушаншье һаа, энэ намартаа һэльбэн заһабарилагдажа, ехэ болгогдоо. Тус колхоз өөрын духовой оркестртэй.

Манай республикын холын колхозуудай нэгэн болохо хүдөө ажахын энэ артелиин гэшүүд улам баян дэлгэр, культурна ажаһуудалтай бололожо байна.

Б. Цыремпилов.

Фермэ бүхэн улаан булантай болоо

...ү, тоһо, мяханай хүн бүхэндэ ...эсөөр Америкын Холбоото ...уудые ойрын жэлнүүдтэ хүсэхэ ... түрэл партиингаа табиһан ...гые хэрэг дээрэнь бэелүүлэл... түлөө бидэнэр хам оролсон... Һү ехээр һаахын тулада ...шадайнгаа байра байдалые ... һайн болгохо, тэдэнэй дунда ...улагдадаг политическэ хү...эриие һайжаруулха хэрэгтэй ... Тиимын тула фермэ бүхэндэ ...н булан, малшадай байха гэр ...нуудые барижа эхилһэн бай...

...най колхоз һүнэй-товарна 7 ...этэй юм. Мүнөө фермэ бүхэн...ай улаан булан бии болонхой. ...эдэ Хойто гол гэжэ үзэсхэлэн ...газарта культбаза барижа, ...лалгада оруулаабди. Энэ ...базамнай Агууехэ Октябриин ...лэй ойн һайндэрэй хүндэлэлдэ ...гдажа, ехэ түргөөр бүтээ. ...льтурымнай эдэ гуламтануудта ...хирэ болоод лэ элидхэл хэгдэдэг, кино картина, концерт харуулагдадаг болоо.

Малшадаймнай байдаг хоёр байратай гэрэй дундань улаан булан баригдаһан байна. Энэмнай хоёр талаһаа дулаасуулагдадаг хадаа түлигдэдэггүй юм. Ингэжэ һаалишаднай ямаршье сагта улаан булан соогоо сүлөөтэй сагтаа амарха арга боломжотой болоо. Аятай зохидоор амараад, ажалдаа гарахадаа һаалишад һайн үрэ дүн туйлана.

Һаалишад С. Б. Сыренова, С. Г. Доржиева, Долгор Батлаева, Бадма Донитова гэгшэд нёдондо яһала һайнаар ажаллаа һэн. Тиихэдэ һарлаг үнеэдэй фермын һаалишан Долгор Бузуева үнеэн бүриһөө 1000-гаад литр һү һаагаа. Мүнөө жэлдэ эдэ, мүн бусадшье һаалишаднай бүри һайн жэшээ харуулха бэзэ гэжэ найдагдана.

С. Андыков,
«Искра» колхозой партийна организациин секретарь.

Партиин алдарта пропагандист

Россидахи хүдэлмэришэнэй хүдэлөөндэ униһөө хойшо эдэбхитэйгээр хабаадаһан, манай Коммунистическэ партиин элитэ ажал-ябуулагшадай нэгэн, В. И. Ленинэй үнэн шаби, академик Емельян Михайлович Ярославскиин түрэһэнһөө хойшо 80 жэл энэ оной февралиин 19-дэ хүсэбэ.

Чита городто сүлэлгөөр ерэһэн бүлэдэ Емельян Михайлович түрэһэн юм. Эдир залуу наһанһаа түмэр замай, депогой хүдэлмэришэдэй дунда ехэ хүдэлмэри ябуулдаг байгаа. 1898 ондо нүхэр Ярославский РСДРП-гэй гэшүүн болоһон, тэрэнэй Читын комитедэй гэшүүнээр 1903 он хүрэтэр хүдэлһэн юм. Һүүлээрнь партиин даалгабаряар, партийна хүдэлмэри ябуулхын тулада Петербург ороо һэн. 1903 онһоо 1905 он болотор РСДРП-гэй Петербургын комитедэй гэшүүн байжа хүдэлөө. Партийна хүдэлмэри һайжаруулха даалгабари абаад, нүхэр Ярославский Одесса, Тула, Кострома, Ярославль болон бусад городуудай парторганизацинуудта ошожо хүдэлһэн байгаа. Таммерфорско партийна конференцидэ, партиин IV, V съезднүүдтэ хабаадаһан байна.

1906—1907 онуудта Е. М. Ярославский Москва, Петербург болон Россин урда районуудта партийна хүдэлмэри ябуулха зуураа, партиин һайн эмхинүүдые байгуулхын түлөө тэмсэдэг һэн. Тэрэ үедэ «Казарма» гэжэ газетын редактор болоод хүдэлһэн байгаа. Революционно ажал-ябуулгынгаа түлөө нүхэр Ярославский оло дахин түрмэдэ хаагдаһан байха. 1907 оной үеэр түрмэдэ хаагдаад, 5 жэл каторгын хүдэлмэридэ ябахаар сүүдлүүлһэн юм. Энээнэй һүүлээр Якутск городто байхаар ябуулагдаа бэлэй.

Нүхэр Ярославский Яхадта байхадаа, сүлэгдэһэн хүнүүдэй дунда политическэ ехэ хүдэлмэри ябуулдаг һэн. Энээн тухайда хамта ябаһан нүхэдынь хөөрэдэг.

1917 ондо Россида февральска революциин болоһоной һүүлээр нүхэр Ярославский бусад нүхэдтэеэ хамта Якутскһаа бусаһан байгаа. 1917 оной июлиин 17-до Емельян Михайлович Москвагай партийна организацида ошоод, РСДРП-гэй VI съездэдэ хабаадаһан байна. 1917 оной октябриин зэбсэгтэ восстани эмхидхэлсээ һэн.

Нүхэр Ярославский граждан дайнай үедэ Улаан Армиин сэрэгшэдэй дунда политическэ ехэ хүдэлмэри ябуулһан байна. Партимнай 1920—1922 онуудта энэ коммунистаа Урал, Сибирь худар—партийна хүдэлмэридэ эльгээһэн байгаа. Партиин VIII, IX съезднүүд дээрэ РКП(б)-гэй Центральна Комитедэй гэшүүнэй кандидадаар, X, XI съезднүүд дээрэ РКП(б)-гэй ЦК-гэй гэшүүнээр һунгагдаа һэн. 1921 ондо нүхэр Ярославский РКП(б)-гэй Центральна Комитедэй секретаряар һунгагдаа бэлэй.

1923 ондо Емельян Михайлович ВКП(б)-гэй ЦК-гэй Партийна коллегиин секретаряар хүдэлһэн юм. Нүхэр Ярославскиин тэндэ ажалладаг байхадань, 4 жэл шахуу (1930 онһоо 1934 он болотор) тэрэнэй хүтэлбэри доро хүдэлөө һэм. Тиихэдэ алишье талаараа ёһотойл большевик хүн гэжэ ойлгоо бэлэйб.

Партиин XVII съезд дээрэ нүхэр Ярославский ВКП(б)-гэй ЦК-гэй Партийна шалгалтын комиссиин гэшүүнээр, XVIII съезд дээрэ ВКП(б)-гэй ЦК-гэй гэшүүнээр һунгагдаһан юм. 1937 ондо СССР-эй Верховно Соведэй депутадаар һунгагдаа һэн. Россидахи хүдэлмэришэдэй, революционно хүдэлөөнэй, манай Коммунистическэ партиин түүхые согсолһон олон ном бэшэнхэй.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай үедэ—1943 ондо Емельян Михайлович Ярославский үни удаан үбшэлжэ, наһа бараа һэн. Энэ хуушанай гайхамшагта большевик—партиин алдарта пропагандистын дурасхаалые ороной ажалшад ходо һанажа ябадаг.

К. Седушков, 1919 онһоо КПСС-эй гэшүүн, пенсионер.

1919 ондо хүдэлмэришэд, алба хаагшад субботнигто гараад, Кремлиин хашаан соохиие сэбэрлэжэ байна.

ТАСС-эй фотохронико.

...рти, правительствынгаа уряада харюусанабди

☆

Б. ЗОНХОЕВ, КПСС-эй Түнхэнэй айкомой секретарь

☆ ☆

...ветскэ Союзай Коммунисти...э партиин Центральна Комите... СССР-эй Министрнүүдэй Со...й хандаһан Хандалгые манай ...хэнэй аймагай бүхы ажалшад ...ехэ баяртайгаар угтаа. Аймаг...най бүхы колхозуудта, МТС-...э, бригада, фермэнүүдтэ энэ ...алга зүбшэн хэлсэгдэнхэй.

...57 ондошье, мүн һүүлэй 3—4 ...эй туршада ороноймнай хүдөө ...хыда нилээд ехэ амжалта туй...даа гэжэ Хандалга соо хэлэгдэ... Манайшье аймагай колхоз, МТС-... зарим тэды амжалта туйлаба. ...ондо аймаг дотор дунда зэр... гектар бүриһөө 12,7 центнер ...оһо тарян хуряагдаа, тиихэдэ ... уларилай муушаг байбашье, ...7 ондо 10,5 центнер тарян гек... бүриһөө абтаа. Һү абалгамнай ...ы дээрээ 493 тонноор ехэ боло... байна. Эдлүүриин газарай зуун ...тар бүридэ 69 центнер һүн, 18,4 ...тнер мяхан, тэрэ тоодо 5,1 цент... гахайн мяхан. 60 килограмм ...һон абтаа. Мүн орооһото культу... таригдаһан зуун гектар бүридэ ...) үндэгэн абтаа.

...эбэшье, эдэ бүгэдэ үшөөл бага ...э хэлэхэ хэрэгтэй. Хүдөө ажа... продуктнуудые ехээр абадаг ...охо талаар арга боломжонууд... угаа ехэ. Теэд, тэдэниие гүйсэд ...рэнээр ашаглажа шадаадүй бай...бди. КПСС-эй ЦК-гэй, ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй Хан...лга соошье энээн тухай тон зүб ...лэгдэнэ. 1958 ондо бүхы баялиг, арга боломжоёо урда урдынхиһаа һайнаар элирүүлжэ хэрэглэхэ гэһэн зорилго мүнөө табяад, бидэ ажаллажа байнабди.

Парти, правительствын Хандалга соо иигэжэ хэлэгдэнхэй: «Һүүлэй жэлнүүдтэ хүдөө нютагуудта мал ажалай болон үйлэдбэриин бусад барилга, байрын гэрнүүд, ниитэ-ажаһуудалай барилга илангаяа ехээр хэгдэдэг болоо. Энэ хүдэлөөе али болохоор дэмжэхэ шухала. Бидэнэр олоор, һайнаар, үнэгүйгөөр баридаг болохо ёһотойбди. Таарамжатай зохид эрхэ байдалтай байгаа һаань, хүдөө нютагуудта интернат-һургуули, хүүгэдэй ясли болон сад, нарайлалгын гэр, клуб, хилээмэ бариха, мүн ниитын эдеэнэй газар, бани, үргэмжэгүй үбгэд хүгшэдэй байха гэрнүүдые барихаар болоо».

Бидэнэршье аймаг дотороо 1958 ондо ехэ барилга хэхээр хараалаабди. Мүнөө жэлдэ 7 клуб, 15 культбаза, 9 улаан булан, 4 библиотекэ бариха гэһэн уялга аймагай колхозууд абаа юм. Аймагай центр—Хэрэн тосхондо 350 хүнэй һууритай кинотеатр баригдаха. Тиихэдэ 1959 ондо 4 клуб, 5 культбаза, 8 улаан булан, 2 библиотекэ, мүн аймагай центртэ номой магазин баригдаха байна.

Мүнөө КПСС-эй ЦК-гэй, ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй Хандалгатай танилсаад байхадаа, колхозой правленинүүд, парторганизацинууд барилга хэхэ түсэбөө бүри дээшэлүүлхын тула дахинаа хаража байнхай.

Энээнтэй хамта, барилгын модо, шулуу, цемент, извёстко, туф болон бусад материал ехээр бэлэдхэхэ гэжэ колхозууд хүсэнэ. Бүхы аймаг доторнай 10 мянган кубометр барилгын модон бэлэдхэгдэнхэй. «Знамя» колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Андыков, парторганизациинь секретарь нүхэр Хоборков) барилгын модо илангаяа һайнаар бэлэдхэжэ байнхай. Тус колхоз хараалһан түсэбөө дүүргэжэрхёод, барилга хэхэ газартаа модоёо шэрэжэ байна. Тэрэшэлэн XX партсъездын, Калининай нэрэмжэтэ, «Заря», «Путь коммунизма» колхозууд модо яһала һайнаар, ехээршье бэлэдхэнэ.

Үнгэрэгшэ жэлэй майн 16-да болоһон аймагай зүблөөн дээрэ барилгашад болон аймагай партийно-советскэ эдэбхитэд культурно-ажаһуудалай барилга хэхэ талаар дээшэлүүлэгдэһэн уялга абажа, республикын ажалшадые социалистическэ мүрысөөндэ уриһан байна.

Аймагай ажалшад энэ уялгаяа амжалтатайгаар дүүргээ. 1957 ондо колхозой 9 клуб шэнэлэн заһагдаа, 2 клуб, 8 шэнэ культбаза, механизаторнуудай байха 7 колхозно полевой стан, 2 эмнэлгын пункт, 2 гостиница, 16 шэнэ бани, амаралтын хоёр гэр баригдаа. Хэрэн, Түнхэн тосхонуудта Культурын хоёр байшан шэнэлэгдэжэ заһагдаа. Хэрэндэ Пионернүүдэй байшан нээгдээ, стадион баригдаа. Тоорын дунда һургуулида мүн лэ стадион баригдаа һэн. Аймаг дотор бүхы дээрээ 300 шахуу байрын шэнэ гэр баригданхай.

Барилга гол түлэб колхозуудта хэгдэнэ. Олохон колхоздомнай бүри 1955 ондо барилгын бригаданууд байгуулагдажа, тэдэнэр жэлэй 4 сагта барилгаяа хэжэ байдаг болоһон юм. Жэшээнь, «Путь коммунизма» колхоздо 50 хүнтэй барилгын бригада саг үргэлжэ хүдэлмэрилдэг. Сталинай нэрэмжэтэ, «Путь Ленина», «Заря», 17 партсъездын нэрэмжэтэ, «Искра» колхозуудта 40—50 хүнһөө бүридэһэн барилгын бригада түхэреэн жэл соо хүдэлжэ байдаг. Барилгашадые түлбэреэр урмашуулха хэмжээн хараалагданхай, тиимэһээ тэдэнэр даалгабаряа үлүүлэн дүүргэхэ гэжэ оролдодог, өөһэд хоорондоо мүрысэдэг. КПСС-эй айкомой болон аймгүйсэдкомой дамжуулгын Улаан туг аймаг доторнай бии боложо, һара бүри түрүү колхоздо барюулагдана. Тусхай техникумүүдые дүүргэһэн барилгын технигүүд олон колхоздомнай бии болонхой.

Хирпиисэ, туф, извёстко, мүн элдэб хэрэгсэлнүүд — сонхын рама, үүдэ, сонхын колодо, үүдэнэй барюул, наличник болон бусадые бүтээхэ даалгабари промкомбинадуудта, промышленна предприятинуудта мүнөө жэлдэ үгтэнхэй. 1957 ондо баригдаһан промкомбинадай хирпиисын завод бүри ехэ хирпиисэ сохидог болохо, мүн туфо-блок бүтээгдэхэ юм.

Тосхон һууринуудые болбосон түхэлтэй болгохо талаар ехэ хүдэлмэри хэгдэхэ. Аймагай центрын гол үйлсэ 3 километрын туршада гудроноор хушагдаха, олон тосхонуудта ургамал модон таригдаха юм. Колхоз, МТС-үүдтэ, промышленна предприятинуудта байрын гэрнүүдые олоор бариха гэжэ хараалагданхай.

Аймагай партийна организаци гансал хүдөө ажахын продуктнуудые эрид ехээр абадаг болохын түлөө бэшэ, харин үйлэдбэриин, культурно-ажаһуудалай барилга ехээр хэдэг болохын түлөө шармайн оролдоно.

Мүнөө барилгын модо бэлэдхэжэ шэрэхэ һара аймаг дотор соносхогдобо. Олонхи колхозууднай модоёо бэлэдхэжэ дүүргээд, барилга хэхэ газартаа шэрэжэ байна.

Бүхы аймагаа электричествотэй болгохо тушаа ехэ хүдэлмэри ябуулагдана. Култук станциһаа Зүүн Мүрэн хүрэтэр электричество дамжуулха лини табигдажа дүүрүүтэй байна.

Үйлэдбэриин, мүн культурно-ажаһуудалай барилга хэхэ тушаа абаһан уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэхэ хэрэгтэнь аймагай партийна организаци, колхозууд, МТС-үүдтэ али болохоор туһалдаг байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «Путь коммунизма» колхозой «Аршан» курорт дээрэ бариһан амаралтын байшан харуулагдана.

Совнархозой хараалһан түсэбһөө

Бурят-Монголоймнай республика ашагта малтамалайнгаа талаар эгээл баян хизаарнуудай нэгэн юм. Республикымнай экономическэ районой совнархоз эдэ баялигуудаа ашаг ехэтэйгээр хэрэглэхын тулада шухала хэмжээнүүдые абажа байна.

Саяан үндэр уула, аймагуудаймнай үргэн дэлгэр тала дайда үнэтэ металл болохо вольфрам, молибден, сайр, алтанай, силлиманидай, боксидай рудагаар, шулуу нүүрһээрьшье баян. Аяар 13 миллион гектар газар ой модоор хушагданхай. Жэл бүхэндэ хэдэ миллион кубометр модон ороноймнай шэнэ баригануудта эльгээгдэдэгшье һаа, нөөсэнь үшөө олон зуун жэлдэ хүрэхэ байна. Тэрэшэлэн гол мүрэнүүднай, Байгал далаймнай жэл срэхэ бүри ехэ загаһа үгэдэг болонхой.

1959—1965 онуудта республикымнай промышленностиие хүгжөөхэ түсэб хараалагдаа. Энэ үе соо малтамалнуудай, нүүрһэнэй, модо бэлэдхэхэ һалбаринууд, машина бүтээлгэ илангаяа ехээр хүгжөөгдэхэ байна. Тиигэжэ республикымнай промышленностиин 1965 ондо үйлэдбэрилһэн бүхы продукциие 1957 онойхитой жэшэбэл гурба дахин ехэ болохо. Тэрэ тоодо республикымнай энергетическэ промышленностиие хүгжөөлгэдэ онсо анхарал хандуулагдаха. Мухаршэбэрэй аймагай Түгнын талада нэгэ миллиард тонно шахуу хэбтэшэтэй шулуу нүүрһэн олдоо. Тэрэнэй 130 миллион тонные газар дээрэһээ малтажа абахаар юм. Энэ аргаар малтагдаһан тонно нүүрһэнэй өөрынь үнэ 19—20 түхэриг хүрэтэр хямдардаг байна. Тэрэшэлэн Загастай, Холбоолжон гэжэ нютагуудта шэнэ шахтанууд ашаглалгада оруулагдахань. Тиин Галуутанурай шахтануудай база дээрэ электростанци баригдахаар хараалагдаба. Тэрэ электростанци 1963 ондо ашаглалгада оруулагдаха байна. Иигэжэ 1965 ондо электроэнерги үйлэдбэрилгэмнай 1957 онойхиһоо 13 дахин ехэ болохо.

Алюмини үйлэдбэрилгэдэ хэрэглэгдэдэг силлиманидай руда Ҡяхтын аймагта олдонхой. Эндэ силлиманидай руда малтаха предприяти байгуулагдажа эхилбэ. Зүүн Сибириин алюминиве промышленность Ҡяхтын силлиманидаар, шэлэй заводууд—кварцева эльһээр хангагдаха байна.

Предприятинуудай хоорондо хамжан худэлмэрилгэдэ туһалха механическа шудхалаагай, инструментальна заводууд байгуулагдахаар хараалагдана. Эдэ заводууд совнархозой мэдэлэй предприятинуудые хэрэгтэй бүхы шудхалаагаар, зэр зэмсэгүүдээр хангаха байна. Республикымнай ажахыда урдань байгаагүй шэнэ һалбари—химическэ промышленность бии болгогдохонь. Селенга станцида вискозно-целлюлозын завод баригдажа эхилэнхэй. Энэ предприятида элдэб сортын саарһан, штапельна волокно гаргагдаха юм.

Республикынгаа промышленностиие хүгжөөлгөөр совнархозой хараалһан түсэбэй ёһоор цемент үйлэдбэрилгэ 2,2 дахин, сонхын шэл—2-һоо дэшэ, һоохон бүд—1,9, мяханай консервэ — 1,2, сахар 14, сыр—3,3, тоһон — 2,9 дахин ехээр үйлэдбэрилэгдэхэ болохо байна. 1965 ондо Татаурово станциһаа Усть-Баргузин хүрэтэр нарин түмэр харгы баригдажа, Байгал шадарай, Баргажанай тайгын модо ехээр ашаглаха арга олдохо байна.

П. Хантаев, совнархозой үйлэдбэриин таһагай ахалагша инженер.

Тобшо һонинууд

✦ Емельян Петрович Потемкин мэргэн ангуушан гэжэ Заиграйн аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхоздо суурхаһаар үнинэй. Мүнөө үндэр наһатай болобошье, нүхэр Потемкин өөрынгөө дуратай ажалые үргэлжэлүүлһээр. Гансахан 1957—1958 онуудай агнууриин сезондо тэрэ өөрынгөө дүүнэртэй хамта 21 булга, хэдэн зуун хэрмэ бариа.

А. Рябоволов.

✦ Һунгагшадай дурадхалаар Дээдэ Березовко тосхондо медицинскэ пункт шэнээр нээгдэбэ. Мүн тэндэ амбулатори, универсальна магазинай гэрнүүд баригдажа дүүргэгдэхэ болоо.

С. Демин.

✦ Энэ жэлдэ Бурят-Монголой «Живконторо» Ивановска областиин Гаврилова-Посадска үүлтэртэ малай рассаднигһаа хүндэ ашаа шэрэдэг владимировска үүлтэрэй азарганууд асарба. Иимэ үүлтэрэй азарганууд томо бэетэй, 550—700 килограмм хүрэтэр шэгнүүртэй юм. Тэгшэ харгыда 11000 килограмм ашаа шэрэдэг байна.

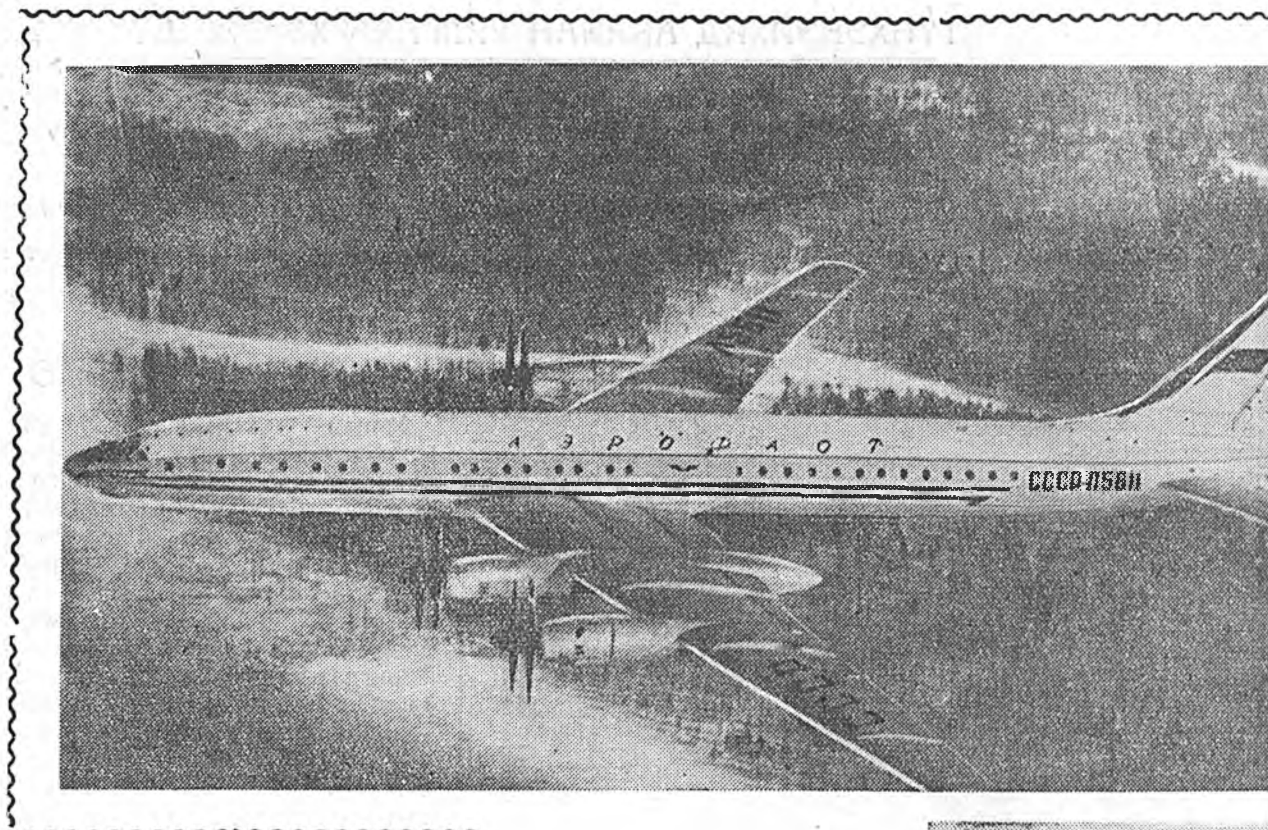
А. Михайлов.

✦ Хэжэнгын аймагай Эдырмыгэй эхин һургуулиин 3—4-дэхи классуудай һурагшад «Победа» колхозой комплексно 1-дэхи бригадын хонишон Т. Очировай отарые шефтэ абаба. Һурагшад 50—60 хурьга даажа абаад, гарзагүйгөөр түлжүүлхэбди гэжэ уялга үгөө.

В. Туденова.

✦ Городок городой эдеэ хоолой магазинай наймаалагша Анна Вакумина мүрысөөндэ хододоо түрүүлэн ябана. Нүхэр Вакумина үнгэрэгшэ жэлдэ город соогоо түрүү һуури эзэлжэ, дамжуулгын Улаан тугта хүртэһэн байгаа. Тиин энэ жэлдэ СССР-эй Верховно Соведтэ һунгалтын үдэрэй хүндэлэлдэ бүри ехэ амжалта туйлажа байна. Январь һарада эдеэ хоол наймаалха түсэбөө 120 процент дүүргээ.

Ф. Цыренжапов.

Хоёрдохи хэмэл одомнай бүмбэрсэг дэлхэйе 1500 дахин тойробо

Февралиин 16-най үглөөнэй 9 часта (Москвагай саг) хоёрдохи хэмэл одон бүмбэрсэг дэлхэйе 1500 дахин тойроо.

Хоёрдохи хэмэл одоной табигдаһанһаа хойшо 105 сүүдхэ үнгэрбэ. Энэ турша соо тэрэниие шэнжэлхэ айхабтар ехэ материал суглараа. Мүн Советскэ Союзай 80 гаран астрономическа станци, мүн Европа, Ази, Урда болон Хойто Америкын 50 гаран астрономическа станци тус одоной хойноһоо ажаглан харана.

Пулково, Архангельск, Абастумани, Якутск, Вологда, Ленинград, Москва, Эрхүү городто байдаг обсерватори болон астрономическа станцинуудай эгээл һайн шанартайгаар хэмэл одоной ябадалые тэмдэглэнэ. Чехословаки, Хитад, Болгари, Польша, Югославия, Голланди, Финлянди, Чилиин астрономическа станцинуудһаа үнэтэ һайн мэдээнүүд ехээр ороно.

Дабшажа захалһан сагһаа хойшо хоёрдохи хэмэл одон 67 миллион 555 мянган километр зам гаталаа. Энэнь Газарта Марсын эгээл дүтэлөөд байхада, хоорондонь үлүүдэг зайн 1,18 хубитайнь эдли. Тиихэдэ Газар һара хоёрой хоорондохи зайһаа 175 гаран дахин үлүү байха юм. Хоёрдохи хэмэл одоной дэлхэйе нэгэ тойродог сагынь тэрэнэй ябажа эхилһэнһээ хойшо 6,2 минутаар хубилаад, мүнөө үедэ 97,5 минута болоод байна. Энэнь ябаха замдаа түрүүшын хэмэл одоной һаяхан оруулагдаад, дэлхэйе нэгэ дахин тойроһон сагһаа 1,3 минутаар ехэ.

Мүнөө үедэ хоёрдохи хэмэл одоной дэлхэйе тойродог сагынь сүүдхэ бүри 4,7 секундаар хубилна. Газарһаа эгээл холодоходоо тус одон 1080 километр саана оршоно.

(ТАСС).

Түби дайдые һэтэ, алас холо нииддэг «ТУ-114» гэжэ дүрбэн моторто, турбовинтнэ двигательтэй самолёдууд һаяар хүн зөөхэ шэрэжэ эхилхэнь. Энэнһээ томо самолёт дэлхэй дээрэ үгы. Суута советскэ авиаконструктор, Ленинскэ шангай лауреат А. Н. Туполевай хүтэлбэри доро самолёт бүтээгдээ.

Мүнөө элдэб эрхэ байдалда «ТУ-114» самолёт туршан шалгагдажа байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. «ТУ-114» самолёт ниидэжэ ябана. 2. «ТУ-114» самолёдой кухни харуулагдана. 3. «ТУ-114» самолёт соо.

ТАСС-эй фотохроника.

Облигаци олоор худалдана

Ажалшадаймнай ажана байдалай һайжархa бүри хүнүүд нөөсэлгын кассада улам олоороо мүнгэеэ хадагалдаг боложо байна. Улан-Удын центральна 301-дэхи кассада хадагалагдажа байһан мүнгэнэй тоо гансахан 1957 ондо 2.546 мянган түхэригөөр дээшэлээ.

1958 онһоо гүрэнэй урьһаламжа захилгын болюулагдаха байһан дээрэһээ нөөсэлгын кассада мүнгэеэ ехээр хадагалха арга боломжо бии болохонь. Тэрэшэлэн гүрэнэй худалдагдажа байдаг 3 процентын урьһаламжын облигаци олоор худалдагдажа абахада болохо байна. Жэшээнь, гансахан манай нөөсэлгын касса үнгэрэгшэ январь һарада хэдэн арбаад мянган түхэригэй тиимэ облигаци худалдаа. Жэлэй эхинһэ хойшо 687 счёт шэнээр нээгдэжэ, зуу мянга гаран түхэриг мүнгэн нөөсэлгэдэ хадагалагдаа.

Үнгэрһэн 1957 ондо тус кассада 178 мянган түхэригтэ 3 процентын шүүбэритэ облигаци худалдаһан байгаа һаа, энэ жэлэй эхинһээ 2093 мянган түхэригтэ облигаци худалдаад байна. Энэ ушар юу харуулнаб гэхэдэ, ажалшадай ажана байдалай улам һайжаржа байһаниие гэршэлнэ.

1958 ондо, мүн саашадаашье 3 процентын облигациин шүүбэри олошорхонь. Ушарынь гэхэдэ, тус облигациин гаргагдаһанһаа хойшо нэмэлтэ тиражтаяа хамта 70 гаран тираж үнгэргэгдөө. Иигэжэ урдань шүүбэридэ тудаһан олон облигацинууд тиражда хабаадуулагдахаяа болижо, үлэһэн облигацинуудай шүүбэридэ тудахань олошорхо байна. СССР-эй Министрнүүдэй Совет 3 процентын облигациин олоор худалдагдадаг болоһониие хараадаа абажа, 1958 ондо үшөө 2 миллиард түхэригтэ энэ облигаци нэмэжэ гаргахыень СССР-эй Финансын министерстводо зүбшөөгөө.

1958 ондо 3 процентын облигациин 11 разрядай гол тиражай 93500 шүүбэридэ 51.152 мянган түхэриг, тиихэдэ нэмэлтэ тиражуудай 126500 шүүбэридэ 125.297 мянган түхэриг түлэгдэхэ байна.

Н. Петров, 301-дэхи нөөсэлгын кассые даагша.

Эдир санаашадай урилдаан

Аймагай центр — Курумкан тосхондо эдир санаашадай хоорондо мүрысөөн үнгэргэгдэбэ. Мүрысөөндэ аймагай һургуулинуудай һурагшад олоороо хабаадалсажа, түрүү һуури түлөө мүрысэбэ. Мүрысөөнэй дүн гаргахадань Галтайн долоон жэлэй һургуулиинхид нэгэдэхи, Түгэнэй, Аллын долоон жэлэй һургуулиин командануудаа хоёрдохи, гурбадахи һууринуудые эзэлээ.

Тэрэшэлэн өөһэд хоорондын дунда үнгэргэгдэһэн һорёондо Чимит Очиров (Алла) баранииe ахижа, түрүү һуурида гараа. Санашад А. Козулин (Курумканай дунда һургуули), Г. Рабжинов (Алла) хоёрдохи, гурбадахи һууринуудые эзэлэн байна. Басагадай дундаһаа В. Буева (Галтай), Скосырская (Һахали) нэгэдэхи, хоёрдохи һуурида гараа.

Мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлһэн санаашадта аймагай физкультура, спортын комитедэй магтаалай грамотанууд барюулагдаа.

Г. Бадмаев.

„Ородой үбэл" гэжэ һайндэр тэмдэглэгдэдэг болобо

Урдань ородууд үбэлэй гоё һайхан сагые тэмдэглэн, хүхюу зугаатай һайндэр үнгэргэдэг һэн. Мүнөө жэлһээ энэ һайндэр урдынхяараа тэмдэглэгдэдэг болобо. Москвада, В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ түбэй стадион соо «Ородой үбэл» гэжэ һайндэр февралиин 14-дэ эхилбэ. Энэ үдэр Москвагай элдэб газарһаа айлшад автобусоор, троллейбусээр, метрогоор эндэ ерээ.

Стадионой үүдэндэ энеэдэ наадагаргагшад, соносхолшод тэдэниие угтажа, үльгэрэйхидэл, шэмэглэгдэһэн стадион руу урижа оруулна.

«Баруун тээшээ ошоходоо—хүхюу зугаа олохош,

Зүүн тээшээ ябахадаа—наймаатай газарта орохош,

Сэхэ ошоходоо — мото-урилдаа, футбол харахаш,

Алхам бүхэндэш — аргагүй һонин»,— гэжэ харгын уулзуур дээрэ табигдаһан томо шулуун дээрэ бэшэгдэнхэй.

Айлшад стадион соогуур тарана. Худалдаанай газарта элдэб амтатай эдеэ хоол, уралай гармошко болон бусад зүйлнүүд худалдагдана. Зарим зон тэндэ хөөрсэгэнэнэ.

Нүгөө заримань 3 мори зэргэшэһэн тэргээр, нохой, оро хүллэһэн шарганнуудаар гүйлгэлдэжэ сэнгэнэ. Мүн авто, мото поездүүд үһанай эрьеэр тэдэниие гүйлгэнэ.

Нэгэ газарта харахадамнай, футбол наададаг ворота байна. 11 метрын газарһаа хүн бүхэн тэрээн руу бүмбэгэ үдыхэлжэ оруулха эрхэтэй. Алдаршаһан советскэ вратарьнууд Анатолий Акимов, Алексей Хомич ворота сахин хамгаална.

Олон талмайнууд дээрэ циркын артистнар наада харуулха туршана. Мүн алар дээгүүр татагдаһан хамал аргамжа дээгүүр канатоходууд баелтан солбон шуранаажа, зониие гайхуулна. Мүн хэдэн пэ дээрэ 11 сагаан үхэр хаха харагдана. Эдэ амитадые һургаһан тус ехэ бэрхэтэйшые һаань, цирк артист Сергей Синицкий тэдэниие юумэ хэжэ шадаха болгоо. Тиигэжэ гайхар тэрээнтэй барилдана. Эндэ батикын элдэб номерүүдые харуулжа байна.

Мүн спортын элдэб зүйлнүүд — бол, хоккей, коньки, городки, циклаар, морёор урилдаанууд үдэшэлэн мүрысөөн болоо байна.

Гэнтэ талмай дээрэ дурбэн мори хүлэгтэй, айхабтар томо...басагад хүхюу дажа, зониие ехээр гайхуулжа асари томо «басагад» мүнгэн хүрдэ гүүр зөөлэхэнөөр халтиржа, ехэ гэхэтэй хэжэхатар наадана. Тэрээндэ гэн сэхэюбкэнүүдынь «хүлнүүд» халхална. Гэбэшье, мотоциклистнэр хүршэгэнэлдэхэдэ, тэдэ басагад мотоцикл дээрээ зогсоод ябана. Энэ хүнүүд туһалана.

«Ородой үбэл» гэжэ энэ һайндэр рэй эхилһэн үдэр 50 мянган гаран хүн сугларжа хүхеэ.

**

Янгинама жабартай хүйтэндэ хүхюу тай һаруул үдэр февралиин 16-да Томскдо баһа һайндэр болоо. Городой хэдэн мянган зон түрүүшынгээ, стадионууд дээрэ сугларжа үбэлэй элдэб наадые хүхюу бэлэн гаар, омог доржуунаар, абьяастайгаар налтайгаар тэмдэглэһэн байна.

ХИЛЫН СААНАҺАА

Нүхэр Марсель Кашен худөөлүүлэгдэбэ

Франциин ажалшад февралиин 15-да Марсель Кашениие худөөлүүлээ. Эртэ үглөөнһөө эхилэжэ Франциин ниислэлэй, мүн бусад городуудай олон мянган ажалшад «Юманите» редакциин байшанда ороно. Тэндэ Марсель Кашенэй бэетэй хуурсаг табятай.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй делегацинхид — КПСС-эй ЦК-гэй Президиумэй гэшүүн, КПСС-эй ЦК-гэй Секретарь М. А. Суслов, КПСС-эй ЦК-гэй гэшүүн И. В. Капитонов гэгшэд Марсель Кашенэй хуурсаг дээрэ үглөөнэй 11 часта нимэ бэшэгтэй сэсэг табиба: «Франциин Коммунистическэ партиие байгуулагшадай нэгэн — нүхэр Марсель Кашендэ — КПСС-эй ЦК-һаа». КПСС-эй ЦК-гэй делегациин гэшүүд хундэлэлэй харуулда зогсоно. Мүн «Правда» газетын редакциһаа Марсель Кашенэй хуурсаг дээрэ сэсэг табигдаһан байна.

Улаан болон Франциин туггуудаар хушаатай Марсель Кашенэй бэетэй хуурсаг «Юманите» газетын байшанһаа гаргагдажа, Пер-Лашез гэжэ худөөлүүлдэг газар тээшэ абаашагдана. Эгээл түрүүлжэ туг барин олон хүнүүд ябана. Наһа барагшын хуурсагай хойноһоо түрэлхидынь, Франциин коммунистическэ партиин ЦК-гэй гэшүүд, «Юманите» газетын хүдэлмэрилэгшэд, коммунистическэ болон худэлмэрииие ахадүү партинуудай делегацинууд, Франциин национальна суглаанай депутадууд, республикын соведэй гэшүүд болон бусад олон организациин түлөөлэгшэнэр ябалсана.

Пер-Лашез гэжэ худөөлүүлгын газарта шаналалай митинг боложо, Франциин коммунистическэ партиин ЦК-гэй Политбюрогой гэшүүн, «Юманите» газетын директорэй орлогшо Этьен Фажон, Франциин коммунистическэ партиин ЦК-гэй Политбюрогой гэшүүн, ФКП-гэй ЦК-гэй секретарь Жак Дюкло гэгшэд үг хэлээ.

Һүүлээрнь Парижай городской транспортын худэлмэрилэгшэдэй оркестр «Марсельеза» болон пролетариадуудай гимн «Интернационал» гүйсэдхэнэ.

Митингын һүүлээр Марсель Кашенэй бэетэй хуурсаг тэрэнэй айхабтар томо портредэй урда абаашажа табигдаба.

Орой һүни болотор Марсель Кашенэй хуурсагай урдуур Франциин ажалшад гараа.

Англиин „Таймс" газетын гадаадын таһагай редактор А. Макдональд гэгшэтэй Н. С. Хрущевой хөөрэлдөөн тушаа гадаадын хэблэл бэшэнэ

Англиин «Таймс» газетын гадаадын таһагай редактор А. Макдональдтай нүхэр Н. С. Хрущевой хэһэн хөөрэлдөөндэ бүхы дэлхэйн хэблэл гол анхаралаа хандуулжа байна.

Хитадай бүхы газетэнүүд Н. С. Хрущевой хөөрэлдөөнэй гол удхые согсолжо, газетэнүүдтэ толилбо. Баруун, зүүн оронуудай дундэ тулаантанай хоорондо зублөөн үнгэргэхэ ёһотой гэһэн Хрущевой үгэнүүдые газетэнүүд гаршагуулжа толилоо. «Жэньминьжибао» газетэ статьягай гаршагта иигэжэ тэмдэглэбэ: «Буу зэбсэг хураагдажа, хожомоо арминууд оройдоо үгы болгогдохо бээз гэжэ Советскэ Союз найдана. Бүхы дэлхэйдэ эрхэ коммунизмын илахын тулада зэбсэгтэ хүсэнүүд хэрэггүй».

Болгариин түбэй газетэнүүд Н. С. Хрущевой хэһэн хөөрэлдөөнэй булытыень толилоо. Яахадаа бүхы дэлхэй дээрэ улам олон зон коммунизмын үзэл бодолдо абтажа байна гээшэб гэжэ ойлгодоггүй буржуазин түлөөлэгшэдтэ Н. С. Хрущев эли тодо харюу үгэнэ гэжэ «Работническо дело» газетэ февралиин 17-до бэшэбэ.

Берлинэй демократическа газетэнүүд Н. С. Хрущев А. Макдональд хоёрой хөөрэлдөөн тухай мэдээсэхэ зуураа, коммунизмын үзэл сурталай заатагүй илаха тухай Н. С. Хрущевой хэлэһэн үгые онсолон зааба.

Хо Ши Мин Ханой бусажа ерээ

ХАНОЙ, февралиин 17. (ТАСС). Инди, Бирмээр айлшалһан Вьетнамай президент Хо Ши Мин февралиин 17-до республикынгаа ниислэлдэ бусажа ерээ, халуунаар угтуулба. Премьер-министр Фам Ван Донг, Вьетнамай ажалшадай партиин ЦК-гэй Политбюрогой болон ДРВ-гэй правительствын гэшүүд, нииослэлэй олонниитын түлөөлэгшэд аэродром дээрэ президентые угтажа байгаа.

ДРВ-гэй делегациин Инди, Бирмада ябажа ерэһэн ушар эдэ гурбан ороной арадуудай хани барисаае бэхижүүлжэ, Ази, Африкын арадуудай нэгэдэлые бэхижүүлхэ хэрэгтэ ехэ туһа болоо гэжэ аэродром дээрэ богонохон үгэ хэлэһэн Хо Ши Мин тэмдэглэбэ. Инди, Бирмын ажалшад бидэниие халуунаар, ахадүүмэтээр угтадаг байгаа. Индиин президент Прасад, Бирмын Союзай президент У Вин Маунг гэгшэд һаяар Вьетнамда айлшалха гэжэ Хо Ши Мин мэдээсээ.

Ороноо нэгэдүүлхэ тэмсэлдэө шэнэ амжалта туйлахыень Хо Ши Мин ажалшадтаа хүсэбэ.

Вьетнам эбэй ёһоор нэгэдүүлэгдэхэ ёһотой гэжэ Хо Ши Мин болон Инди, Бирмын премьер-министрнүүдэй хамтын мэдүүлгэ соогоо тэмдэглэһэн тухайнь ДРВ-гэй премьер-министрэй орлогшо, делегациин гэшүүн Фан Ке Тоай онсолон мэдүүлбэ.

Египет Сири хоёрой зэбсэгтэ хүсэнүүдые нэгэдүүлхэ гэжэ шиидхэгдэбэ

КАИР, февралиин 17. (ТАСС). Арабуудай Нэгэдэмэл Республикын байгуулагдаһантай дашарамдуулан, Египет Сири хоёрой хамтын командовани усадхагдажа, зэбсэгтэ хүсэндэ шэнэ, нэгэ командовани байгуулагдахань.

Сири Египет хоёрой зэбсэгтэ хүсэнүүд һаяар нэгэдүүлэгдэжэ, зарим түхэлтэйгээр хубилагдаха байна.

О. Гончаренко—дэлхэйн чемпион

ХЕЛЬСИНКИ, февралиин 16. (ТАСС). Конькигаар бушуу түргэн урилд ахадаа, советскэ спортсмен О. Гончаренко нлажа, 1958 оной дэлхэйн чемпионой хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэбэ. В. Шилыковский хоёрдохи һуури эзэлээ.

Редактор Ц. Ц. ЦЫБУДЕЕВ.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—46-32, зам. редактора—32-74, отв. секретаря—27-37, отделов: партийной жизни и экономики—47-59, пропаганды и местной информации—25-14, культуры и быта—34-05, писем трудящихся и переводов—24-74, корректорская—32-67, бухгалтерия 37-32. Для междугородных переговоров—16.

Н 00661. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак.